

Høgskolen i Sør-Trøndelag Høgskolestyret		
Vedtakssak		Dato: 17.11.2008
Til: Høgskolestyret		
Fra: Rektor		
Sak:		HS-V-050/08
Årsplan og budsjett 2009 Langtidsplan 2010-2011 Opptakstall 2009 Budsjettforslag og satsingstiltak utenfor ramma 2010		
Saksbehandler/-sted:	Knut Aspås/SØR	
Tidligere sak(er):		
Vedlegg:	Vedlagt: 1 – Årsplan 2009 og langtidsplan 2010 – 2011 2 – Hovedfordeling avdelingene 2009 Vedlegg på nett: http://hist.no/content.ap?thisId=24718&language=0 3 - Beregning av undervisningskomponenten 2009 4 - Beregning av forskningskomponent 2009 5 - Endring av studieplasser 6 – Omtale av satsingstiltak utenfor ramma 2010	
Link til tidligere saker, lover og regelverk:	Vedlegg i hht liste over - link: http://hist.no/content.ap?thisId=24718&language=0 HS-V-030/08: http://hist.no/content.ap?thisId=22909 HS-V-067/07: http://hist.no/content.ap?contentId=6901&contextId=24718	

Henvisning til HiSTs måltavle (http://www.hist.no/content.ap?thisId=131)	
Strategiområde	Alle
Hovedmål	Alle
Delmål	Alle

**Risikomomenter til
vedtaksforslaget:**

*(Vurderinger ift risikobildet er beskrevet
nærmere i saksframlegg)*

Økonomiske konsekvenser	Ja x	Nei
Kommunikasjonsmessig konsekvenser	Ja X	Nei

Annen risikovurdering:

Budsjettet for 2009 er stramt. Dette gir seg først og fremst utslag i reduserte rammer for sentrale FoU midler og undervisnings-/og forskningsutstyr. I tillegg er kompensasjonen for lønnsvekst gitt fra departementet ikke tilstrekkelig for å kompensere for de reelle økningene i lønnskostnader fra 2008 til 2009.

Risikomomenter i tilknytning til fastsetting av opptakstall og gjennomføring av opptak er først og fremst:

- Økonomisk risiko knyttet til for få opptatte studenter til ett eller flere utdanningsprogram og med dette redusert studiepoengproduksjon. Dette gjelder særlig nye utdanninger, som for eksempel Master i ledelse av teknologi
- Risiko knyttet til for mange frammøtte studenter til utdanninger med stramme kapasitetsgrenser, for eksempel praksis.

Forslag til vedtak:

1. Høgskolestyret vedtar følgende budsjettfordeling for 2009:

	2008	2009
Ufordelt til avdelingene (omstillingsmidler)		1 665
AFT	59 034	60 450
AHS	51 920	55 787
AITeL	19 989	20 106
ALT	54 784	62 411
AMMT	34 168	33 869
ASP	42 642	46 025
TØH	26 486	28 287
Rektor og høgskolestyret	4 259	4 309
Lønns- og driftsmidler HA	88 878	92 255
Energi, husleie og driftskostnader - bygg	120 403	130 907
Fellestiltak personal	5 950	5 300
Omstillingsmidler HA		1 500
Fellestiltak studie, FoU og samfunnskontakt	14 869	14 012
Lisenser, drift- og vedlikeholdsavtaler IKT	17 180	19 762
Studentorganisasjoner og høgskoleavisa	2 180	2 080
Praksismidler	3 402	4 400
KD-stipendiater	11 026	12 782
Sentrale FoU midler	11 000	6 500
Undervisnings- og forskningsutstyr	4 000	-
SUM	572 170	602 407

- Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å foreta endelig fordeling av budsjettet for de sentralt budsjetterte elementene (felleskostnader/-tiltak, rektorat og HA) innenfor de foreslåtte rammer.
- Høgskolestyret vedtar årsplan for 2009 og langtidsplan for 2010 – 2011 (vedlegg 1 i saken).
- Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å ferdigstille budsjettforslag og satsingstiltak utenfor ramma for 2010
- Høgskolestyret vedtar følgende fordeling av strategiske studieplasser 2009 – 2010 i samsvar med tabellen nedenfor.:

Tilbud	60-studiepoengsenheter
Master i ledelse av teknologi	6,0
Aldring og eldreomsorg (2. årseffekt, ikke opptak)	10,0
Smertebehandling Barn	4,5
Kommunikasjon med barn og unge	5,0
Master i kunnskapsledelse	12,5

- Med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler, § 3-7 (5), fastsettes opptaksregulering for studieåret 2009/2010 for de enkelte avdelinger i samsvar med tabellen nedenfor. For årene 2010 og 2011 har fordelingen status som styrets foreløpige intensjoner.

Personer				Personer			
Studium/avdeling	2009-2010	2010-2011	2011-2012	Studium/avdeling	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Audiograf - treårig fra opptaket 2002.	37	37	37	Ba.Ing - Bygg	80	80	80
Barnevern	75	75	75	Ba.Ing - Elektro	120	120	120
Ergoterapeut	60	60	60	Ba.Ing - Kjemi	20	20	20
Fysioterapeut	60	60	60	Ba.Ing. - Maskin	50	50	50
Sosionom - (inkl. i/inter/inter)	70	70	70	Ba.Ing. - Materialt.	20	20	20
Vernepleier (ekskl. hist. opptak i Molde/Namsos)	72	72	72	Ba.Ing - Logistikk	25	25	25
Habilitering/rehabilitering (60 SP, deltid to år)	30		30	H.kand. - Elektro	15	15	15
Aktivitetsvit. (15 SP)	20	20	20	H.kand. - Maskin	15	15	15
Kommunikasjon med Barn og unge (15 sp)	30	30		Y.faglærer BA	13		
Videreutdanning			2	Y.faglærer TIP	12		
Sum for AHS	454	424	426	Y.faglærer E	15		
Sykepleier (inkl. desentrale opptak)	212	212	212	Sum for AFT	385	345	345
Y.faglærer H&S	10			Høgskoleing. Datateknikk	60	60	60
Helsesøster	30	30	30	Drift og vedlikeh (treårig fra opptaket 2004)	30	30	30
Jordmor		25		Info.behandling (Treårig fra opptaket 2004)	10	10	10
Psykisk helsearbeid -heltid	60	60	60	Bedriftsutvikling med IT	40	40	40
Aldring og eldreomsorg (60 SP, deltid over 2 år)		20		Sum for AiTeL	140	140	140
Anestesi - VU	15		15	Allmennlærer	140	140	140
Barn - VU	15		15	Allmennlærer realfag	60	60	60
Intensiv - VU	20		20	Allmennlærer døv		10	
Operasjon - VU	20		20	Bachelor døv/tegn	20	20	20
Kreft - VU	20		20	Tegnspråk	15	15	15
Pedagogiske veil. (10 stp.)	120	120	120	Master i norsk som skolefag	10	10	10
Smertebehandling barn	30	30		Master i matematikk som skolefag	10	10	10
Videreutd. (60 SP)			3	Spesielped	10	10	10
SUM ASP	552	497	515	Videreutdanninger	20	20	20
Matteknolog	50	50	50	Sum for ALT	285	295	285
Bioingeniør	55	55	55	Økonomisk-administrativ utd.	228	228	228
Radiograf	40	40	40	MSc	55	55	47
Y.faglærer M&R	0			MPA (90 SP fra kull ??)	15	15	12
Master i molekylær medisin	0	0		Master i Teknologiledelse	30	30	30
Master i MR	0	7		Master i kunnskapsledelse	15	15	
Videreutdanning i MR	22	15	15	Sum for TØH	343	343	317
Videreutdanning i ultralyd	10	10	10	SUM HIST	2345	2230	2207
Videreutdanning (60sp)	9	9	9	I tillegg tas det opp 5 klasser til forkurs for			
Sum for AMMT	186	186	179	Sykepleie: Av tallet tas 48 opp til desentralisert utdanning.			

- Opptak som fører til overoppfylling av studieplasser gir ikke bindinger for senere tildeling av budsjett eller utdanningskapasitet.
- Rektor gis fullmakt til å godkjenne endringer i fastsatte opptakstall etter nærmere dialog med avdelingene.
- Rektor gis fullmakt til å fastsette opptaksregler for desentralisert sykepleie innenfor rammen av nasjonale forskrifter og nasjonal samordning av opptak til grunnutdanninger.
- Rektor gis fullmakt til å søke om redusert aktivitetskrav til sykepleierutdanning for studieåret 2009/10, mot økte opptak til videreutdanning for sykepleiere.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	6
2. INNTEKTSGRUNNLAG FOR 2009 – HOVEDBEVILGNING FRA KUNNSKAPSDEPARTEMENTET	7
2.1. UTDANNINGSKOMPONENTEN – INNTEKTSGRUNNLAG FOR HiST	7
2.2. FORSKNINGSKOMPONENTEN – INNTEKTSGRUNNLAG FOR HiST	8
3. SAMLET TILDELING OVER STATSBUDDSJETTET FRA KD TIL HIST I 2008	10
3.1. UTVIKLING I TILDELING 2005 – 2009	10
3.2. BUDSJETTRAMME 2009	11
3.3. KOMMENTAR TIL ENDRING I BUDSJETTRAMME	11
4. STUDIEPLASSFORDELING (OPPTAKSTALL) 2009	11
4.1. BAKGRUNN	12
4.2. ENDRINGER I STUDIEPLASSER	12
4.3. AKTIVITETSKRAV 2007/2008	12
4.4. KONSEKVENSER AV TIDLIGERE VEDTAK	13
4.5. OPPRETNING AV NYE BUDSJETTFINANSIERTE UTDANNINGER.	13
4.6. FORSLAG FRA AVDELINGENE	13
4.7. REKTORS VURDERINGER	15
5. FORSLAG TIL BUDSJETTFORDELING 2009	18
5.1. GENERELLE VURDERINGER	18
5.2. HOVEDTILDELING TIL AVDELINGENE	19
5.2.1. AVDELINGENES ÅPNINGSTILDELINGER 2009	19
5.2.2. UNDERVISNINGSKOMPONENTEN	19
5.2.3. FORSKNINGSKOMPONENTEN	20
5.2.4. ENDRING AV STUDIEPLASSER TILDELT AV KD	21
5.2.5. JUSTERING AV BASISTILDELING I FM ENDRING AV STUDIEPLASSER I PERIODEN 2006 - 2008	21
5.2.6. KOMPENSASJON FOR LØNNSVEKST	22
5.2.7. INTERN OMFORDELING AV STUDIEPLASSER	22
5.2.8. STRATEGISKE STUDIEPLASSER	22
5.2.9. STYRKING AV BASISTILDELINGEN	22
5.3. FORSLAG TIL BUDSJETTFORDELING 2009 – FELLESKOSTNADER/-TILTAK, REKTORAT OG HØGSKOLEADMINISTRASJONEN	23
5.3.1. LØNNSKOSTNADER OG DRIFTSMIDLER REKTORAT	23
5.3.2. LØNNSKOSTNADER OG DRIFTSMIDLER HØGSKOLEADMINISTRASJONEN (HA)	23
5.3.3. ENERGI, HUSLEIE OG ANDRE DRIFTSKOSTNADER KNYTTET TIL BYGG	24
5.3.4. LANGTIDSBUDSJETT HUSLEIE	24
5.3.5. FELLESTILTAK INNEN HØGSKOLENS PERSONALOMRÅDE	24
5.3.6. FELLESTILTAK STUDIE, FOU OG SAMFUNNSKONTAKT (SFS)	25
5.3.7. IKT	25
5.3.8. QUAK, HISSI, HØGSKOLEAVISA OG STUDENTPARLAMENTET	25
5.3.9. PRAKSISMIDLER	26
5.3.10. STIPENDIATSTILLINGER KD	26
5.3.11. SENTRALE FOU-MIDLER	27
5.3.12. UNDERVISNINGS- OG FORSKNINGSUTSTYR	27
5.4. TILDELING 2009 – OPPSUMMERT	27
6. BUDSJETTFORSLAG OG SATSINGSTILTAK UTENFOR RAMMEN – 2010	27
6.1. TALLBUDSJETT 2010	28
6.2. SATSINGSTILTAK UTENFOR RAMMA 2010	29
7. ÅRSPLAN 2009 OG LANGTIDSPLAN 2010 – 2011	30
7.1. STRATEGIOMRÅDET UTDANNING	30
7.2. STRATEGIOMRÅDET FORSKNING OG UTVIKLING	32
7.3. STRATEGIOMRÅDET SAMFUNNET	
7.4. STRATEGIOMRÅDET EFFEKTIV ORGANISASJON	37

FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.

1. Innledning

Kunnskapsdepartementet har innført mål- og resultatstyring som styringssystem i sektoren, og høgskolen har utviklet sitt interne styringssystem i tråd med dette. I den vedtatte styringssløyfen, utarbeides det både årsplan- og budsjett og langtidsplan og budsjett. Avdelingene har vært involvert i dette arbeidet og har utarbeidet innspill til plan og budsjett samt fastsettelse av resultatmål for de ulike styringsindikatorene som er fastsatt i måltavla. I årets plan- og budsjettarbeid er også risikovurderinger i fht måloppnåelse blitt en integrert del av styringssystemet.

Høgskolens samfunnsoppdrag gis av Stortinget gjennom fastsatte sektor- og virksomhetsmål og ei økonomisk ramme som samfunnsoppdraget skal løses innenfor. I tillegg stilles det krav til at høgskolen skal drive utadrettet virksomhet og skaffe eksterne inntekter som skal bidra til å styrke høgskolens kjerneaktiviteter.

I dette saksfremlegget er det fokus på budsjettfordelingen for 2009 og grunnlaget for denne. I tillegg er det tatt inn en komprimert versjon av plandokumentet for 2009 – 2011. Selve plandokumentet (årsplan og langtidsplan) som styret bes om å ta stilling til i pkt 3 i forslag til vedtak ligger som vedlegg 1 til saken.

Høgskolens samfunnsoppdrag – hovedutfordringer i planperioden

- Høgskolen har en stram økonomi og det medfører at ambisjonsnivået innen noen områder må reduseres. Den økonomiske situasjonen innebærer også at det ikke vil være mulig å redusere risiko til ønsket nivå i forhold til måloppnåelsen innen alle måleområdene.
- Det igangsettes et arbeid med å utarbeide en ny strategisk plan for høgskolen. I dette arbeidet ligger en vurdering både av framtidig studieportefølje og av forskningsstrategiske satsinger.
- Studieporteføljen og dimensjoneringen av denne videreføres i hovedsak i 2009 slik intensjonen var i styrebehandlingen for planperioden 2008 – 2010.
- Kvalitetssystemet videreutvikles og integreringen mot mål- og resultatstyringssystemet fortsetter
- De forskningsstrategiske satsingene videreføres i 2009
- Det er ikke rom for å avsette nye FoU-midler i 2009 utover det som det ble gitt tilsagn om i 2008. Når regnskapet for 2008 er avsluttet, vil eventuelle ubrukte midler blir prioritert til FoU-aktiviteter
- Det tas sikte på å starte implementeringen av Handlingsplanen for innovasjon og regional utvikling i planperioden. Foreløpig er det ikke funnet rom for å avsette midler til dette i 2009, men det prioriteres på samme linje som FoU-midler dersom det er ubrukte midler til disposisjon fra 2008
- Det tas sikte på å etablere en inkubator ved HiST
- I forbindelse med omstillingsarbeidet, er det behov for å igangsette en del utviklingsprosjekter ved avdelingene. Det foreslås at det avsettes en pott til slike utviklingsprosjekter som tildeles etter søknad fra avdelingene.
- Det er fortsatt behov for å redusere kostnadene slik at disse på sikt balanserer med inntektene. Slik situasjonen er utover i planperioden, benyttes overførte midler til å saldere budsjettene.

2. Inntektsgrunnlag for 2009 – hovedbevilgning fra Kunnskapsdepartementet

Departementets finansieringsmodell består av følgende elementer:

- Basiskomponent
- Utdanningskomponent (studiepoengproduksjon og studentutveksling)
- Forskningskomponent (strategi som omfatter stipendiatstillinger samt insentiv som omfatter publikasjonspoeng, NFR- og EU-tildeling)

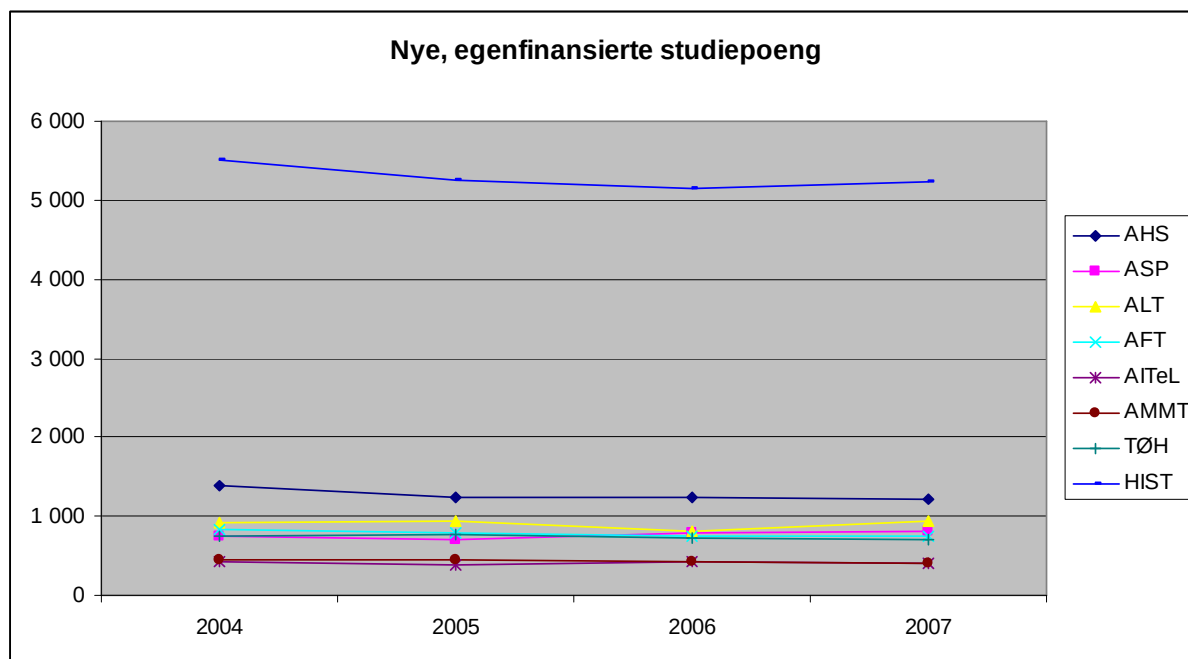
2.1. Utdanningskomponenten – inntektsgrunnlag for HiST

Det gis uttelling for den studiepoengproduksjon som har funnet sted uavhengig av produksjonen ved andre institusjoner.

For 2009 øker HiST sin tildeling med kr 3, 587 mill som følge av økning i studiepoengproduksjonen fra 2006 til 2007. Detaljert beregningen framgår av Vedlegg 3.

Studiepoengproduksjon (nye, egenfinansierte studiepoeng)

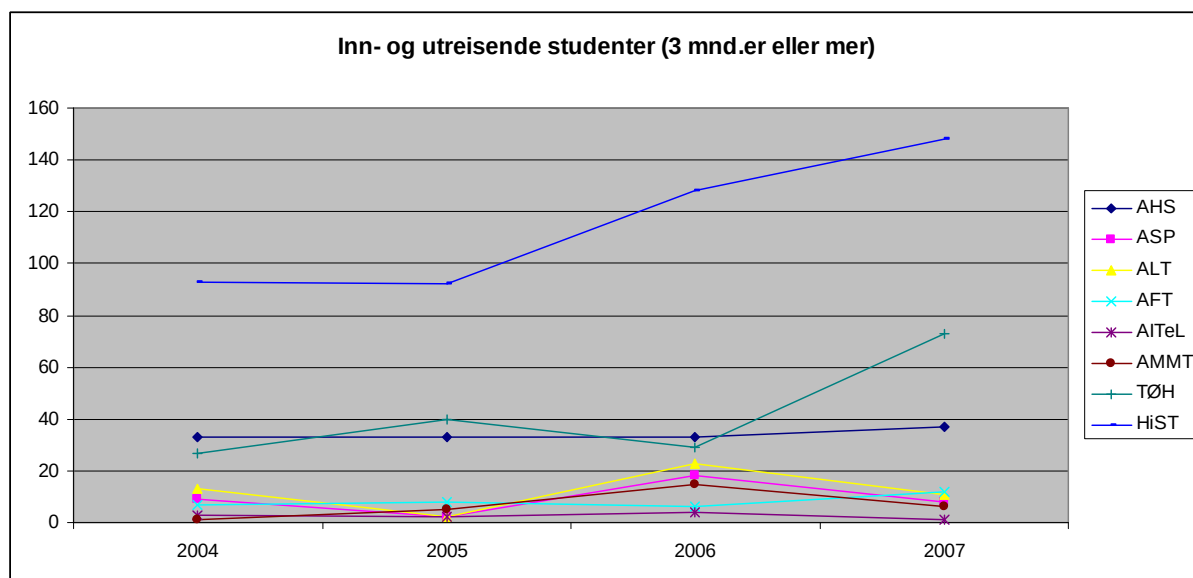
	2004	2005	2006	2007
AHS	1 390	1 228	1 246	1 225
ASP	749	714	792	817
ALT	908	930	806	937
AFT	824	787	737	753
AITeL	431	374	417	401
AMMT	456	453	423	406
TØH	756	765	716	694
HIST	5 514	5 251	5 137	5 232

Inn- og utreisende studenter med en varighet på 3 mnd eller mer

Den samlede økningen i utvekslingspersoner som teller i finansieringssystemet er på 20 fra 2006 til 2007.

	2004	2005	2006	2007
AHS	33	33	33	37
ASP	9	2	18	8
ALT	13	2	23	11
AFT	7	8	6	12
AITeL	3	2	4	1
AMMT	1	5	15	6
TØH	27	40	29	73
HiST	93	92	128	148

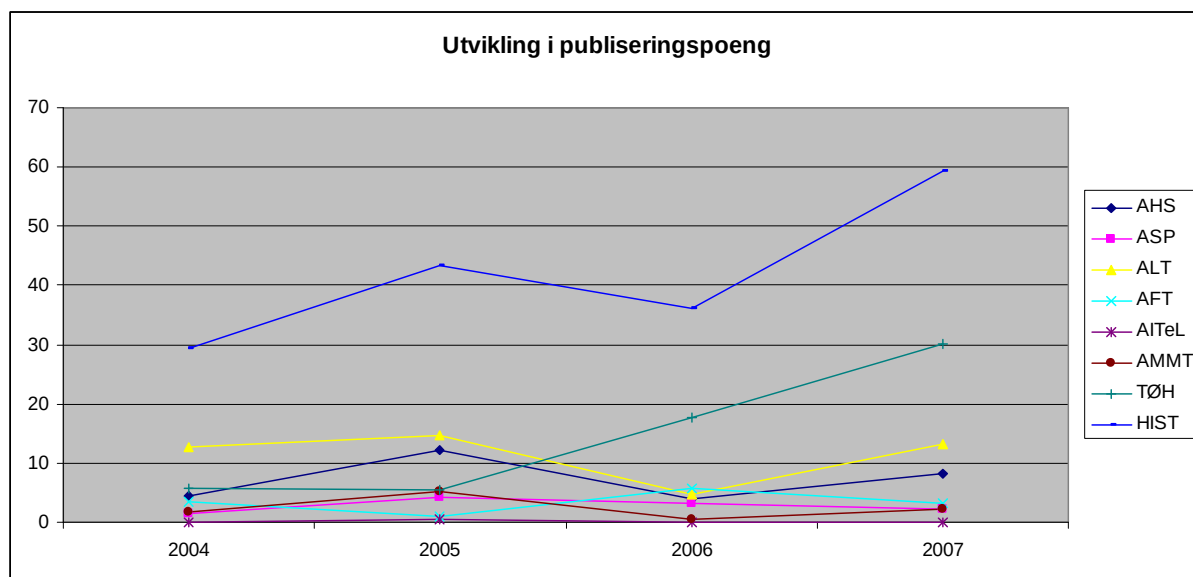
Tildelingen i neste års budsjett knyttet til utveksling, utgjør kr 125 000.

2.2. Forskningskomponenten – inntektsgrunnlag for HiST

Tildeling knyttet til den resultatbaserte forskningskomponenten gis etter oppnådd resultat for publikasjonspoeng, inntekter fra EU og NFR, samt dr.gradskandidater (omfatter ikke HiST).

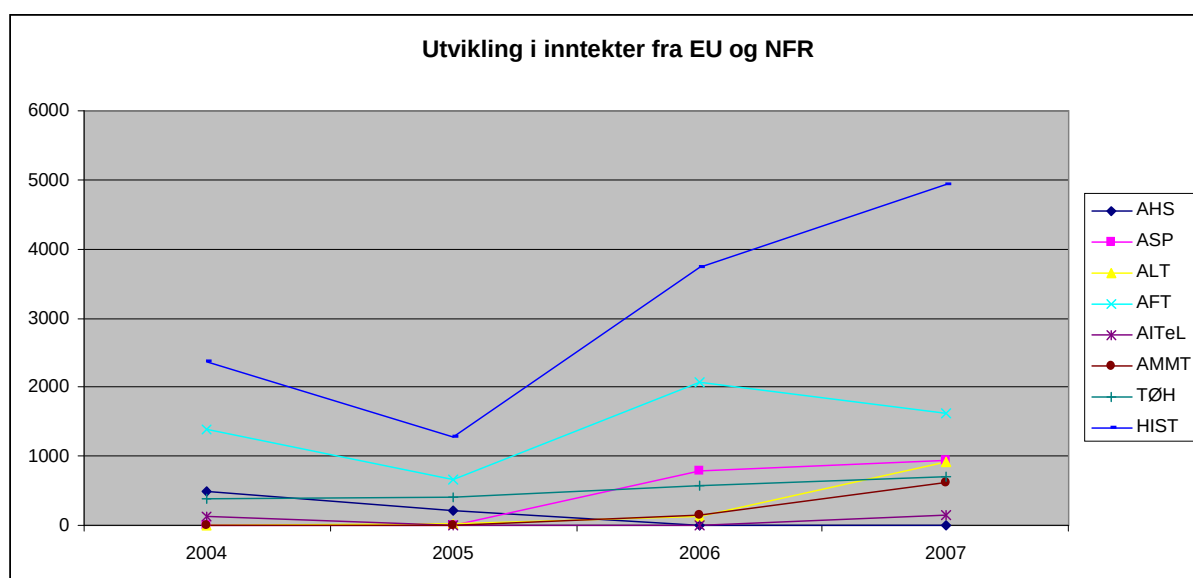
Antall publikasjonspoeng nivå 1 og nivå 2

	2004	2005	2006	2007
AHS	4,50	12,20	4,10	8,2
ASP	1,50	4,20	3,20	2,3
ALT	12,60	14,70	4,80	13,1
AFT	3,40	1,00	5,70	3,3
AITeL	-	0,50	-	-
AMMT	1,80	5,20	0,60	2,2
TØH	5,70	5,60	17,80	30,2
HIST	29,50	43,40	36,20	59,3

Inntekter fra EU og NFR 2004 – 2007

	2004	2005	2006	2007
AHS	482	203	-	0
ASP	-	1	787	943
ALT	-	13	135	916
AFT	1 396	658	2 069	1 613
AITeL	120	-	-	150
AMMT	-	-	157	609
TØH	381	398	583	700
HIST	2 379	1 273	3 731	4 931

Til tross for at både publikasjonspoeng og inntekter fra EU/NFR har økt fra 2006 til 2007, får HiST redusert sin forskningstildeling fra 4,764 mill i 2008 til 4,521 mill i 2009. Dette har sammenheng med at inntekter fra EU isolert sett har en nedgang fra 2006 til 2007 med ca kr 500 000. Etter som EU-tildelinger gir stor uttelling i finansieringsmodellen, fører dette til en samlet reduksjon i tildeling.

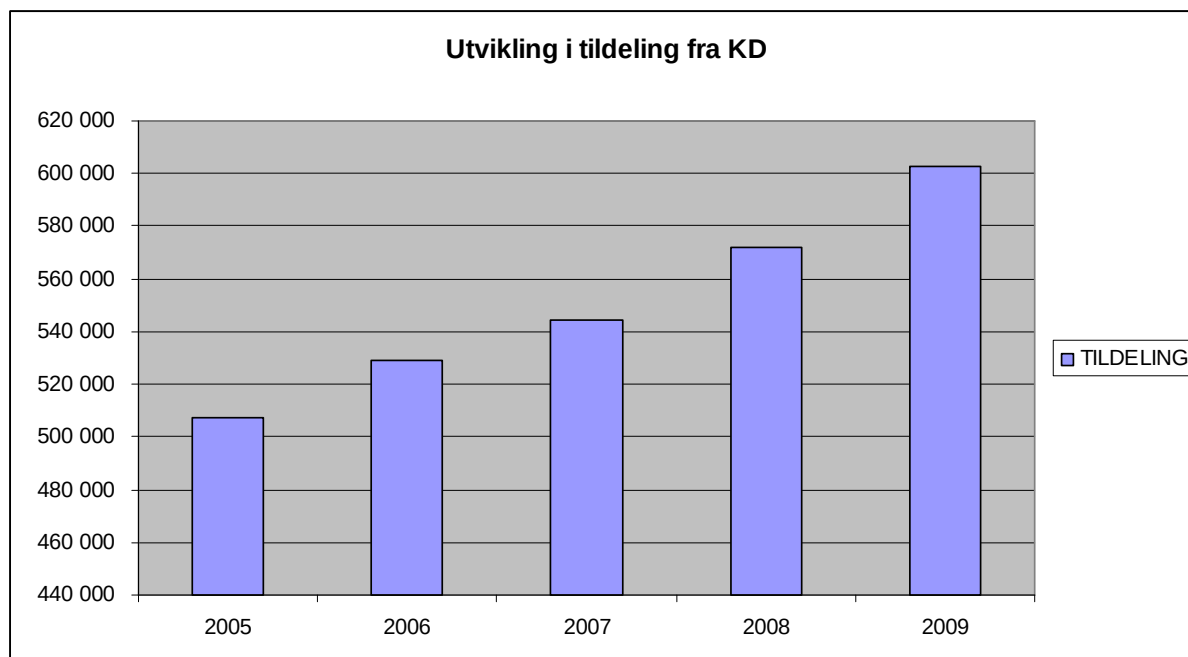
Det er en positiv utvikling for høgskolen totalt sett i inntektene fra NFR, med en økning på ca 1,7 mill fra 2006 til 2007. Arbeidet med å skaffe eksterne forskningsmidler er et viktig virkemiddel for å nå målsettingen i handlingsplanen for FoU, og avdelingene har et særskilt ansvar for å intensivere innsatsen på dette.

3. Samlet tildeling over statsbudsjettet fra KD til HiST i 2008

Med forbehold om endringer i endelig tildelingsbrev har HiST for budsjettåret 2009 fått tildelt kr 602,407 mill. For budsjettåret 2008 fikk høgskolen i endelig tildelingsbrev tildelt kr 572,170 mill.

3.1. Utvikling i tildeling 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
TILDELING	507 155	528 857	544 094	572 172	602 407

3.2. Budsjettramme 2009

Endringen i budsjettrammen fra 2008 til 2009 fremgår av tabellen under (tall i 1000):

	2008	2009
Tildeling 2007/2008	544 094	572 170
Kompensasjon for pris- og lønnsjustering (4,4 % i 2009)	23 395	25 042
Diff statsbudsjett/tildelingsbrev	170	
Utstyr	4 000	-4 000
Studieplassendringer	-153	184
Studiepoeng/ utvekslingsstudenter	-3 021	3 696
Omfordeling forskningsmidler (RBO)	2 725	-243
Stipendiatstillinger - videreføring 3 + 1 ny	960	1 229
Økt basis (tilbakeføring av hvileskjæret)		4 329
Budsjettforslag 2009	572 170	602 407

3.3. Kommentar til endring i budsjettramme

Kompensasjon for pris- og lønnsvekst utgjør 4,4 % av fjorårets budsjett

Fjorårets engangstildeling til utstyr på kr 4 mill er trukket ut av neste års tildeling.

Siste års budsjetteffekt som følge av videreføring av studieplassendringer for 2005-2006, beløper seg til kr -1,274 mill. Siste års budsjetteffekt som følge av opprettelse av nye studieplasser i lærerutdanningen i 2006, beløper seg til kr 398 000. Budsjetteffekt som følger av videreføring av nyopprettede studieplasser i lærerutdanningen i 2006 utgjør kr 1,060 mill. Netto budsjetteffekt for HiST i 2009 som følge av studieplassendringene, blir dermed en økt tildeling med kr 184 000.

Som følge av en økning i antall avlagte studiepoeng fra 2006 til 2007, får HiST en økning i undervisningskomponenten på kr 3,587 mill. I tillegg øker tildelingen knyttet til utveksling med kr 125 000. I vedlegg 2 fremkommer endring i studiepoengsproduksjon og utveksling pr avdeling.

HiST får for 2009 en reduksjon i forskningskomponenten (RBO) med kr 243 000.

Høgskolen får tildelt 1 ny stipendiatstilling for 2009. Tillagt budsjettmessig halvårseffekt av to nye stipendiatstillinger i 2008, utgjør total tildeling knyttet til nye stipendiater kr 1,229 mill. Etter dette har HiST 21 stipendiatstillinger med øremerket finansiering fra KD, tilsvarende kr 12,782 mill.

HiST får en tildeling på kr 4,329 mill relatert til økt basistildeling. Dette er å betrakte som en tilbakeføring av det inntrekket som sektoren fikk i 2007.

4. Studieplassfordeling (opptakstall) 2009

Studieplassfordelingen synliggjør studieporteføljen og dimensjoneringen av denne ved høgskolen, og er et uttrykk for den strategiske satsingen både fra myndighetene og internt i høgskolen.

4.1. Bakgrunn

Høgskolestyret fastsetter hvert år tall for opptak av nye studenter til høgskolens utdanninger. Dette er viktig av to hensyn:

1. Studieplasser/opptakskapasitet er en viktig del av beregnings-/inntektsgrunnlaget for avdelingene.
2. Fastsetting av opptaksrammer er derfor et premiss for fastsetting av budsjett for 2009.

I og med at fordeling av studieplasser er en av de viktigste innsatsfaktorene i den interne budsjettfordelingsmodellen, behandles dette i et eget kapittel før den interne budsjettfordelingen legges fram.

Alle utdanninger er i utgangspunktet åpne for alle studiekvalifiserte. Universitets- og høgskoleloven (§ 3-7 (5)) gir likevel styret selv hjemmel til å regulere adgangen når kapasitets- eller ressurs hensyn gjør dette nødvendig.

Til grunn for fastsetting av opptakstall ligger blant annet:

- Studieplassendringer i forslag til statsbudsjett for 2009.
- Høgskolens vedtak om fordeling av studieplasser for 2008, jf sak. 66/2007. Frigjorte studieplasser som konsekvens av dette og tidligere vedtak.
- Aktivitetskrav pålagt av departementet.
- Strategiske plasser.
- Avdelingenes forslag til opptakstall.
- Samtaler med praksisfeltet.

4.2. Endringer i studieplasser

I departementets orientering om statsbudsjettet ser det ut til at HiST får en reduksjon på 8 studieplasser for 2009. Dette fordi tidligere inntrekk og tildeling på treårige utdanninger er tatt med i tallmaterialet for 4. år på rad. Dette er tatt opp muntlig med departementet, og vi har fått bekreftet at dette ikke er en reell endring. HiST er heller ikke tildelt eller trukket plasser på nye områder for 2009. For studieplasser står vi da reelt igjen med en siste års effekt av tidligere vedtatt økning på 4-årig allmennlærerutdanning:

Allmennlærerutdanning + 20

Budsjettmessige endringer som følge av denne økningen, samt siste halvårseffekt av andre endringer er beskrevet tidligere i saken.

4.3. Aktivitetskrav 2007/2008

I forslag til statsbudsjett for 2009, har KD fastsatt følgende aktivitetskrav for 2009/2010 (målt i produserte 60-studiepoengsenheter (SPE) i første årstrinn):

Sykepleierutdanning	197	Bioingeniørutdanning	39
Fysioterapeututdanning	57	Audiografutdanning	31
Ergoterapeututdanning	48	Vernepleierutdanning	59
Radiografutdanning	34	Døvetolk	27

Tre av aktivitetskravene er endret etter søknad fra HiST. For audiograf og radiograf er søknaden imøtekommet. For Døvetolk er søknaden bare delvis imøtekommet. Her søkte høgskolen om å få fastsatt aktivitetskravet til 17.

4.4. Konsekvenser av tidligere vedtak

I HS-sak 66/2007 ble ulike spørsmål knyttet til intern omdisponering av kapasitet, omgjøring fra strategiske til ordinære studieplasser etc., behandlet grundig. Styrets vedtak i saken ga også en tydelig intensjon om hvilke føringer som ble lagt for årene 2009 og 2010 både for ordinære plasser og strategiske plasser. Rektor har lagt disse føringene til grunn for arbeidet med årets fordeling av opptakskapasitet, og har søkt å videreføre framskrivingene i størst mulig grad.

I årets saksframlegg har rektor derfor bare kommentert forhold hvor det er markerte avvik fra dette, eller utdanninger hvor andre forhold krever særskilt omtale.

4.5. Oppretting av nye budsjettfinansierte utdanninger.

Fra og med årets behandling av plan og budsjett har det vært ambisjonen at alle forslag om etablering av nye budsjettfinansierte utdanninger skulle være en del av saken. Det har ikke kommet forslag om slike etableringer som krever styrebehandling nå. Rektor har da lagt følgende vurderinger til grunn:

- Desentralisert sykepleierutdanning krever ikke etableringsvedtak i styret fordi studiet har vært på planen og gjennomført tidligere.
- Utdanningen Master i kunnskapsledelse er allerede etablert på HiNT, og HiST skal tre inn som samarbeidspartner i denne utdanningen. Graden for denne utdanningen forvaltes og tildeles av Handelshøyskolen i København(CBS). Samarbeidsavtalen om dette er tidligere behandlet av styret, og det kreves ikke eget etableringsvedtak.

AFT har varslet at det arbeides med å etablere en egen ingeniørutdanning i instrumentering. Det arbeides nært sammen med industrien om denne etableringen. Slik arbeidet nå står, er det nødvendig å fremme en etableringssak for styret i vårsemesteret 2009. En etablering vil ikke kreve tilførsel av nye studieplasser, men en omdisponering av plasser fra elektroingeniørutdanningen.

4.6. Forslag fra avdelingene

I sine plan- og budsjettframlegg har avdelingene kommet med forslag både til ordinære opptaksrammer og søknad om tildeling av strategiske studieplasser. Det er gjennomført samtaler med de ulike avdelingene som delvis har medført at uklarheter og misforståelser om opptaksrammer er avklart. Det kan derfor være mindre forskjeller mellom de vedlagte avdelingsforslagene og vedtaksforslaget, uten at dette er kommentert nærmere. I det følgende oppsummeres de viktigste endringene i de innsendte forslagene kortfattet. Nærmere oversikt og begrunnelse for forslagene framgår av de enkelte dokumentene fra avdelingene.

Yrkesfaglærerutdanning. Programrådet for utdanningen har fremmet forslag om opptakstill som innebærer vesentlige endringer i forhold til de to siste år. Ut fra identifiserte muligheter

¹ Disse utdanningene vil normalt ikke ha opptak hvert år, og aktivitetskravet må derfor sees over en noe lengre tidsperiode.

² Aktivitetskravet gjelder ved opptak hvert annet år, neste gang 2010.

for felles undervisning innenfor de tekniske retningene, anbefaler rådet at det gjøres opptak til alle tre retninger. Dette har som konsekvens at det ikke foreslås opptak til Mat og restaurantfag, og redusert kapasitet på helsefag. AFT har sluttet seg til forslaget, mens ASP nok er av den oppfatning at foreslått opptak til helse- og sosialfag er for lavt til å være økonomisk bærekraftig.

Dataingeniør og IT-utdanninger: AITeL foreslår på grunn av sviktende rekruttering omdisponering av plasser fra dataingeniør til bachelor i informatikk og IT-støttet bedriftsutvikling.

Psykisk helsearbeid. Studiet foreslås lagt om fra et deltidstilbud med opptak av 120 studenter hvert annet år, til en heltidsutdanning med opptak på 60 studenter hvert år.

Sykepleierutdanning. ASP foreslår at 48 studenter tas opp til desentralisert utdanning lokalisert på 6 ulike steder i regionen. Plassene tas fra den ordinære rammen til sykepleie. Utdanningen(e) tilbys parallelt med ordinære utdanning, i stor grad basert på sanntids videooverføring. ASP har orientert om at fagplanen for ordinær sykepleierutdanning endres vesentlig fra og med opptaket 2009. En viktig endring er at all sykehuspraksis legges til 2. studieår, med en midlertidig betydelig merbelastning på praksisfeltet som konsekvens. En ønsker å avhjelpe dette noe med å søke departementet om en reduksjon i aktivitetskrav for dette ene opptaket, mot at en øker opptaket på ulike videreutdanninger.

Strategiske plasser

Styret har en ramme på 38 60-studiepoengsenheter (SPE) som er ment brukt til allokering av kapasitet til nye utdanninger for kortere perioder. Denne kapasiteten gir rom for opptak på ca. 45 studenter til årsheter, flere på utdanninger av kortere omfang. Reelt sett er rammen betydelig lavere fordi de fleste plassene må ansees bundet opp i siste års vedtak. Avdelingene har fremmet følgende søknader om strategiske plasser for 2009 - 2011:

Pri.	Avd.	Avd. Pri.	Program	2009			2010	2011	Kommentar
				Omfang SP/år	SPE søkt	Opptak pers.	SPE søkt	SPE søkt	
	AHS	1	Kommunikasjon med barn og unge i en vanskelig livssituasjon	15	5	24	5	5	Fikk plasser i 2008 med signal om videreføring. 2 frie VU-plasser kommer i tillegg.
	AHS	2	Barn og familie	15	4	19	4	4	
	AHS	3	VU/Master i sosialt arbeid og NAV	15	4	19	4	4	Fikk plasser til dette ved omdisponering sommeren 2008.
	AHS	4	Bevegelsesvitenskap	15	4	19	0	0	AHS ber primært om en ramme på 17 plasser som kan fordeles etter avdelingsstyrets behandling av
	AHS		Metodekurs	15		0	3	3	Mastersatsing i desember.
	AHS		Vitenskapsteori	15		0	3	3	Fikk plasser i 2008 med signal om videreføring. 3 frie VU-plasser kommer i tillegg.
	ASP		Smertebehandling for barn	15	4,5	21	4,5		Det skal ikke være opptak i 2009, men studieplassene dekker 2 årseffekt av opptaket i 2008
	ASP		Aldring og eldreomsorg	30	10		10	10	Subsidier søknad. Ber primært om
	ASP		Pedagogisk veiledning	10	20	141			Samarb. HINT. 60 SP over to år, men to kull er i gang samtidig. Forstår at avd. har søkt om opptak på 15. Dette er omregnet til SPE.
	TØH		Master i kunnskapsledelse	60	12,75	15			
SUM SØKNADER					64,25	257	33,5	29	
	TØH		Master i ledelse av teknologi		6		6	6	For å opprettholde et opptak på 30 for dette studiet, trengs en tilførsel av 6 SPE. Omdisponeringen fra AFT/AMMT gjort i 2008, dekker ikke behovet.
Samlet behov for strategiske plasser					70,25		39,5	35	

Alt i alt er det altså søkt om mer enn 70 SPE, inkludert de plassene som er bundet av tidligere vedtak. Dette gir en betydelig oversøkning.

4.7. Rektors vurderinger

Rektor legger fram et samlet forslag til opptakstall, inkludert strategiske plasser, som framkommer av sakens vedtaksforslag. Forslaget baseres på avdelingenes innspill og vurdering av momentene nevnt ovenfor. I forslaget angis styrets intensjon om opptakskapasitet i 2010 og 2011. I vedtakstabellen reduseres tilsynelatende opptaket for disse to årene. Dette er ikke reelle reduksjoner, men skyldes delvis at flere utdanninger bare har opptak hvert annet år og at noen utdanninger på grunn av usikkerhet ikke er framskrevet for disse to årene (for eksempel yrkesfaglærerutdanningen). I det følgende gis en nærmere omtale av enkelte utvalgte momenter og utdanninger.

Frigjort kapasitet

Siste års vedtak om opptak innebar en permanent reduksjon i opptaksrammen til matteknologi. Sammen med tidligere reduksjoner, frigjør dette en økende mengde studieplasser fram til 2010. Denne frigjorte kapasiteten ble allokert til videreutdanningstilbud på AMMT, og til Master i ledelse av teknologi. Rektors forslag til opptaksrammer for 2009, medfører ingen ytterligere frigjøring av kapasitet.

Samtaler med praksisfeltet

Høgskolens opptaksrammer har vært diskutert i samarbeidsorganet mellom utdanningsinstitusjonene og helseforetaket. Diskusjonene viser at helseforetaket på flere punkter påpeker at det er vanskelig å stille tilstrekkelig praksisplasser til rådighet. Dette har også sammenheng med ulike syn på sammenhengen mellom opptak og aktivitetskrav. Det kan også være ulike synspunkter på det langsiktige behovet for kandidater fra de ulike utdanningene.

Overproduksjon

HiST er blant de institusjonene som har svært lav overproduksjon. Avdelingene er utfordret til å vurdere om produksjonen kan økes på enkelte utdanningsområdet uten ytterligere tilførsel av basisfinansiering. Et vilkår for slik økning må være at marginalkostnaden er lavere enn studiepoengspremieringen som ville følge av slik produksjon. Det er ikke kommet slike konkrete forslag. Rektor legger til grunn at det fortsatt må vurderes om opptaket kan økes på slike vilkår for senere år.

Risikovurdering

Risikoområdene i tilknytning til fastsetting av opptakstall og gjennomføring av opptak er først og fremst:

- Økonomisk risiko knyttet til for få opptatte studenter til ett eller flere utdanningsprogram og med dette redusert studiepoengproduksjon. Høgskolen har flere studieprogram som ligger i faresonen for ikke å nok studenter; audiograf, matteknologi, yrkesfaglærerutdanning, ingeniørutdanning data, allmennlærer med realfag og flere. Det er også betydelig risiko/usikkerhet knyttet til nye utdanninger som for eksempel Master i ledelse av teknologi.
- Risiko knyttet til for mange frammøtte studenter til utdanninger med stramme kapasitetsgrenser, for eksempel praksis.

Tiltakene for å redusere risiko for sviktende rekruttering er dels langsiktige (styrking av rekrutteringsarbeidet) og dels kortsiktige. De kortsiktige tiltakene innebærer dels å omdisponere kapasitet i dette vedtaket (se for eksempel ingeniørutdanning data), og å sørge for at for lav søkning på ett område kan kompenseres direkte gjennom økt opptak på andre

områder. På lengre sikt er også muligheten for å avvikle studietilbud helt et virkemiddel som må vurderes for å redusere økonomisk risiko.

Tiltak for å redusere risiko for overopptak på praksistunge utdanninger er vanskelig, men dreier seg om forsiktighet i fastsetting av konkrete tilbudstall. Endringer i søkeradferden fra år til år, er vanskelig kontrollerbar og det er en fin balanse mellom risiko for overopptak og risiko for ikke å få nok eller få feil studenter.

Strategiske plasser

Rektor legger til grunn at strategiske plasser til følgende tiltak i realiteten er bundet fram til 2010/11 som konsekvens av opptaksvedtaket for 2008:

Master i ledelse av teknologi:	6,0
Aldring og eldreomsorg (2. årseffekt, ikke opptak)	10,0
Smertebehandling Barn	4,5
Kommunikasjon med barn og unge	5,0

Etter dette er det 12,5 ledige plasser til fordeling. Rektor går inn for at disse plassene tildeles Master i kunnskapsledelse i samarbeid med HiNT og CBS. Dette begrunnes med at høghskolen allerede har gått langt i å forplikte seg på dette, ved å inngå en utvidet samarbeidsavtale med HiNT og CBS. Det er også intensjonen at det skal arbeides for å få denne utdanningen etablert som en Fellesgrad. Rektor legger til grunn at tildelingen gjelder for årene 2009/10 og 2010/11. Dermed er den tidsmessig fasen inn sammen med de andre tildelingene av strategiske plasser.

Ingeniørutdanning i data

Rektor slutter seg til forslaget om omdisponering fra ingeniørutdanningen til de øvrige bachelorutdanningene ved avdelingen. Rektor anser at dette ligger innenfor politiske føringer om å opprettholde utdanningskapasiteten innenfor ingeniør- og realfagsutdanninger. Når søkningen til ingeniørutdanningen tar deg opp, er det aktuelt å reversere omdisponeringen.

Ingeniørutdanning i samarbeid med Høgskolen i Nesna

Rektor legger til grunn at en innenfor dette samarbeidet kan fortsette med et opptak til ingeniørutdanning i Nesna. Dette påvirker ikke kapasiteten ved HiST i første studieår, og studentene sluses inn mot ledig kapasitet på andre og tredje studieår.

Master i ledelse av teknologi (MLT)

Utdanningen kom ikke i gang som forutsatt i 2008. Dette skyldes forsinkelser i akkrediteringsprosessen. Studieplassene ble sommeren 2008 omdisponert innenfor rektors fullmakt til økt opptak på Bachelor i økonomi-administrasjon, Videreutdanning i MR og Sosialt arbeid og NAV.

MLT er etablert på TØH etter initiativ fra høgskolens ledelse og styre, og utdanningen er vedtatt finansiert med omdisponering av kapasitet fra AFT (Realfagskurs) og AMMT (Matteknologi). Denne omdisponeringen startet, i tråd med planlagt oppstart, høsten 2008, og vil være ferdig ved utgangen av vårsemesteret 2010. I tråd med budsjettfordelingsmodellen vil TØH få tilført 60% av basisfinansieringen for 51SPE. Siden studieplassene er allokert fra studie plasser i prisgruppe F og E, har ikke TØH fått full mastersats – D – for plassene. Satsen som ble benyttet var ikke en ren kategoripris, men et gjennomsnitt utledet fra inntrekket av kapasitet fra AFT og AMMT. Ved en tenkt sammenligning mellom KD-tildeling til et slikt

studium og den interne omdisponeringen til lavere sats, ligger den interne tildelingen i størrelsesorden 3-6 hundre tusen³ lavere pr år ved full oppbygging.

Isolert kan en derfor si at MLT er underfinansiert. Det er to viktige momenter som bidrar til å balansere dette bildet. TØH har også fått 6,25 millioner fra Økonomisk Administrativt-forskningsfond i Midt-Norge for planlegging og oppstart av utdanningen. Dette må normalt gjøres innenfor ordinære midler, og MLT-etablering skjer derfor under veldig gode rammebetingelser sammenlignet med hva man ellers er vant med på HiST. Utdanningen har også synergieffekter mot ordinær MSc.

TØH har i sitt budsjettframlegg oppjustert grunnfinansieringen for 2009 med kr. 900 tusen i forhold til økonomidirektørens prognose. Dette under henvisning til at MLT er underfinansiert. Rektor finner ikke å kunne etterkomme en slik budsjettøkning for 2009, og legger bl.a. følgende momenter til grunn for denne vurderingen:

- MLT starter ikke før høsten 2009, og oppstartskostnader er i begrenset grad dokumentert påløpt enda. TØH har til nå bedt om delutbetaling fra fondet på kr 900 tusen av den samlede tildelingen.
- Den største delen av studieplassene allokert til MLT fra høsten 2008, brukes midlertidig til bachelorutdanningen. Dette gir små marginalkostnader for avdelingen.
- Det er behov for å avstemme en del forhold mellom avdelingen og HA knyttet til MLT. Herunder oppdatert kostnadsbudsjett, synliggjøring av synergieffekter mot MSc, disponering av tilskudd fra fondet og avklaring av hvilke kostnader som dekkes av HA gjennom HAs 40% andel av basisfinansieringen.

Rektor vil komme tilbake til disse forholdene ved budsjettarbeidet for 2010.

Master i molekylærmedisin

I januar 2008 ble det inngått en avtale med NTNU, Med.Fak. om denne utdanningen. Rektor må imidlertid konstatere at avtalen ikke har fått en praktisering som gir HiST økonomisk uttelling for den ressursinnsatsen som legges inn i utdanningen. Studiet er faglig interessant for HiST, og det er derfor beklagelig at samarbeidet ikke er mer velfungerende på det formelle planet. Likevel er rektor nå i utgangspunktet innstilt på at høgskolen trekker seg ut av samarbeidet, og tilrår ikke at det allokeres opptakskapasitet for 2009. Kapasiteten beholdes som, foreløpig ufordelt, videreutdanningskapasitet på AMMT. Høgskoledirektøren har tatt initiativ til et møte med NTNU for et siste forsøk på å få til en forståelse som gjør at arbeidet kan fortsette. Rektor anser at det ligger innenfor rektor fullmakt å trekke den endelige konklusjonen etter at dette møtet er avviklet.

Pedagogisk veiledning

HiST har en avtalemessig forpliktelse til å levere et tilbud i pedagogisk veiledning til ansatte i praksisfeltet. ASP har gitt dette tilbudet på vegne av de tre avdelingene med helse- og sosialfag. Tilbudt har vært basert på at produksjonsmidlene var tilstrekkelig til å finansiere tilbudet. Det viser seg etter hvert at en ikke klarer å rekruttere tilstrekkelig antall studenter til at dette oppfylles. En årsak til dette er at ansatte, spesielt i sykehussektoren, har hatt vanskelig for å få fri til å delta. ASP har søkt om tildeling av basisfinansiering gjennom ordinære studieplasser til dette tilbudet, subsidiært strategiske plasser. Rektor finner ikke rom for å

³ Varierer med hvilke årspriser som benyttes og hvilke interne satser som legges til grunn gjennom hele oppbygingsperioden.

kunne imøtekomme dette. Rektor legger likevel til grunn at HiST ikke kan avvike tilbudet, og innarbeider forslag til tilbudstall. De tre berørte avdelingene bør søke å finne løsninger på evt. underdekning i fellesskap.

Sykepleierutdanning

Rektor støtter forslaget om å tilby desentralisert sykepleierutdanning, og legger til grunn at dette kan skje innenfor avdelingens ressursramme. ASP ønsker tilpassede opptaksregler for dette tilbudet. Rektor ber om styrets fullmakt til å fastsette tilpassede regler innenfor rammen av nasjonale forskrifter, og tilpasset rammen for den nasjonale samordningen av opptak til grunnutdanninger.

Videre ber rektor om styrets fullmakt til å søke departementet om reduserte aktivitetskrav for opptaket 2009, begrunnet med omlegging av fagplanen.

Yrkesfaglærerutdanning

Denne utdanningen er en betydelig økonomisk utfordring for høgskolen. Særlig fordi et lite antall studieplasser er fordelt på mange retninger, og fordi det er et svært begrenset søkergrunnlag spesielt til de tekniske retningene. Rektor går inn for følge programrådets anbefaling. Dette innebærer at antall plasser til helse- og sosialfag reduseres så mye at det egentlig ikke er økonomisk bærekraft i det. Samtidig må ASP være forberedt på at sviktende rekruttering til de tekniske områdene kan innebære at det må tas opp flere studenter enn det som nå planlegges. Rektor er innforstått med at dette gir en vanskelig situasjon, og vil rose avdelingen for å ha utvist stor fleksibilitet overfor denne utdanningen også tidligere år. Rektor er også glad for at AFT har sagt seg villig til å forsøke samtidig opptak til alle tre retninger. Dette er et stort løft. Rektor legger til grunn at samtidig opptak i år kan innebære at det ikke gjøres opptak til de tekniske linjene i 2010. Dette må vurderes nøye i løpet av neste studieår.

5. Forslag til budsjettfordeling 2009

5.1. Generelle vurderinger

Dette kapitlet omhandler fordeling av neste års tildeling fra KD. Høgskolens interne fordelingsmodell vedtatt i HS-sak 106/2003, er lagt til grunn for forslaget til budsjettfordeling.

Hovedelement i budsjettfordelingsmodellen er:

- Hovedtildeling til avdelingene
 - Åpningstildeling (med utgangspunkt i fjorårets tildeling)
 - Justering for resultatbaserte elementer
 - Undervisning (studiepoengsproduksjon og utveksling)
 - Forskning (RBO)
 - Endring studieplasser
 - Justering for øvrige budsjettekniske endringer fra departementet
- Tildeling til felleskostnader/-tiltak, rektoratet og høgskoleadministrasjonen

På overordnet nivå fordeler forslaget til tildelingen for 2009 seg på følgende måte:

	2008	2009	Differanse	%-vis endring
Tildeling fra KD	572 170	602 407	30 237	5,28 %
Hovedtildeling avdelingene	289 023	308 599	19 576	6,77 %

Tildeling felleskostnader/-tiltak	190 010	197 243	7 233	3,81 %
Tildeling rektorat og HA	93 137	96 565	3 428	3,68 %
SUM budsjett	572 170	602 407	30 237	5,28 %

Som det fremgår av tabellen over, øker avdelingenes samlede tildeling fra 2008 til 2009 med ca kr 19,6 mill (KD-stipendiatstillinger og sentrale FoU midler er holdt utenfor beløpene for begge år). Av den totale bevilgningsøkningen på kr 30,237 mill, blir det da igjen ca 10,7 mill til dekning av økte felleskostnader, fellestiltak, pris- og lønnsvekst mv. til rektorat og HA. I det etterfølgende redegjøres det nærmere for enkeltelement i budsjettforslaget.

5.2. Hovedtildeling til avdelingene

5.2.1. Avdelingenes åpningstildelinger 2009

For å komme frem til avdelingenes åpningstildeling for 2009, tas det utgangspunkt i fjorårets tildeling. Deretter foretas det justeringer for ulike disposisjoner gjort gjennom året for å komme frem til ny åpningstildeling for 2009. Det vises til vedlegg 2 for detaljer.

Avdelingene fikk i forbindelse med fordelingen av lønns- og driftsmidler for 2008 (a) tildelt til sammen kr 292,920 mill. Fra dette beløpet trekkes nå midler til undervisnings- og forskningsutstyr (b) fra etter som dette er en engangstildeling. Avdeling TØH har blitt trukket for midler knyttet til strategiske studieplasser for høsten 2008 (c), etter som disse allerede lå i rammen til TØH og skulle ikke ha vært omfattet av budsjettfordelingen for 2008.

Forskningskomponenten (d) tildelt i 2008 med kr 4,764 mill trekkes inn og fordeles med et nytt beløp i 2009-fordelingen i hht KD sitt budsjettforslag (jfr pkt 5.2.3).

Det er i løpet av 2008 blitt foretatt omdisponering av ordinære studieplasser og strategiske studieplasser (e) mellom avdelingene. Disse endringene korrigeres det nå for, slik at virkningen av dette videreføres i 2009. I budsjettfordelingen for 2008 ble det fordelt strategiske studieplasser for høsten 2008. Etter som dette er engangstildelinger som ikke skal gi permanent økning av avdelingenes rammer, trekkes disse midlene inn (f) før avdelingenes åpningstildeling for 2009 fastsettes.

Etter dette blir avdelingenes totale åpningstildeling for 2009 kr 283,373 mill.

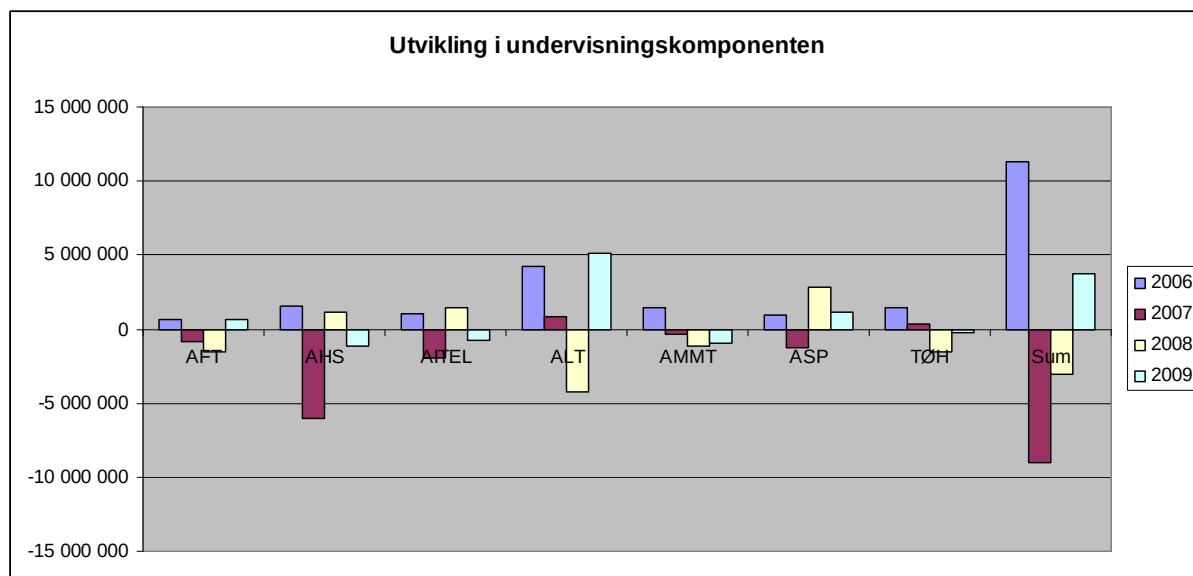
5.2.2. Undervisningskomponenten

Vedlagt (vedlegg 3) følger en oversikt som viser endringer i studiepoengsproduksjon og utveksling av studenter pr avdeling. Det er endringene i produksjon fra 2006 til 2007 som får innvirkning på budsjettet for 2009. Samlet får HiST en økning med kr 3,587 mill pga økt studiepoengsproduksjon og kr 125 000 i økt tildeling knyttet til utveksling

Endring i inntekter for undervisningskomponenten 2006 - 2009

	2006	2007	2008	2009
AFT	627 380	-841 360	-1 566 400	634 400
AHS	1 583 810	-5 980 440	1 165 800	-1 113 800)
AITEL	1 011 850	-1 904 160	1 410 100	- 788 300)
ALT	4 205 470	853 880	-4 208 500	5 103 300
AMMT	1 432 320	-299 680	-1 136 700	- 994 900)
ASP	956 910	-1 279 740	2 860 300	1 128 400

TØH	1 462 730	396 080	-1 542 100	- 256 800)
Sum	11 280 470	-9 055 420	-3 017 500	3 712 300

5.2.3. Forskningskomponenten

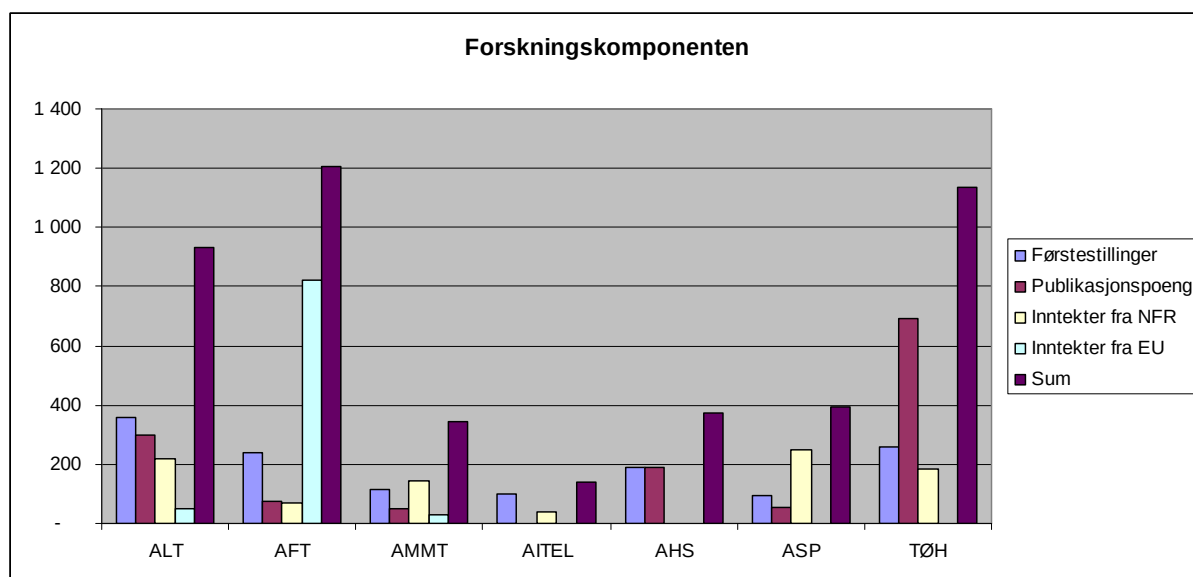
HiST har fått kr 4,520 mill relatert til forskningskomponenten til fordeling for 2009. Dette er en reduksjon i fht 2008 med kr 243 000., jf vedlegg 4.

HiST viderefører i stor grad departementets modell når det gjelder elementer som inngår i forskningskomponenten. Etter som HiST ikke får uttelling for doktorgradskandidater, er denne ikke med i høgskolens modell. I stedet er antall førstestillinger (årsverk) tatt med. Følgende vekting gjelder:

Førstestillinger	0,3
Publiseringspoeng	0,3
Inntekter fra NFR	0,2
Inntekter fra EU	0,2

Inntektene fordeler seg på følgende måte mellom avdelingene:

	ALT	AFT	AMMT	AITEL	AHS	ASP	TØH	SUM
Førstestillinger	361	238	115	101	188	94	260	1 357
Publikasjonspoeng	300	75	50	-	188	53	691	1 357
Inntekter fra NFR	218	70	147	39	-	247	183	904
Inntekter fra EU	51	824	29	-	-	-	-	904
Sum	929	1 207	342	140	375	393	1 134	4 520

5.2.4. Endring av studieplasser tildelt av KD

Nettoeffekten av studieplassendringer gir en økning budsjettet for 2009 med kr 121 000. I vedlegg 5 fremkommer den økonomiske virkningen for hver avdeling.

Rektor har lagt til grunn at fom budsjettfordelingen 2009 legger HiST seg på en linje som innebærer at basistildelingen knyttet til endring av studieplasser får virkning med 60 % til avdelingene og 40 % til dekning av felles infrastruktur og administrasjon. Dette gjelder både ved økning og reduksjon av studieplasser (økt\reduisert tildeling).

Tildeling til yrkesfaglærer (YFL) slår inn med en siste halvårseffekt i 2009. Studieplasser knyttet til YFL var opprinnelig fordelt med 15 plasser til ASP og AMMT hver, og 20 til AFT hvert år. Faktiske opptakstall har imidlertid vist seg å bli annerledes, med et høyere antall studenter ved ASP og et lavere antall ved AFT. Dette har i sin tur medført intern omfordeling av tildeling mellom avdelingene på bakgrunn av faktiske opptakstall. Rektor har i fm opptaksrammer for høsten 2009 foreslått at det skal tas opp 40 studenter ved AFT, 10 ved ASP og 0 ved AMMT. Etter som YFL-tildelingen for 2009 er knyttet til allerede tildelte studieplasser (kun økonomisk effekt – ikke nye studieplasser i 2009), foreslås det at opprinnelig fordeling av opptaksrammer legges til grunn for fordeling av tildelingen mellom de tre avdelingene. Det vil uansett måtte bli foretatt en omfordeling av tildelingen i løpet av 2009 mellom de tre avdelingene, på bakgrunn av det faktiske studenttallet som blir tatt opp på de ulike studieretningene.

5.2.5. Justering av basistildeling i fm endring av studieplasser i perioden 2006 - 2008

I forbindelse med inntrekk og tildeling av studieplasser fra KD, har HiST praktisert belastning eller godskriving av avdelingene med 100 % av basistildelingen knyttet til disse plassene. Som omtalt i punktet over, så legges det nå opp til en praksis med en deling 60/40 % av basistildelingen mellom avdelingene og felles infrastruktur og administrasjon. For å rette opp deler av den skjevfordelingen som er forårsaket av den praksis som har vært ført frem til i dag, foretas det nå en omberegning av budsjetteffekten knyttet til studieplassendringer i perioden 2006 – 2008.

Nettoeffekten av dette gjør at avdelingene samlet sett får tilført kr 674 000, mens tildeling til fellesnivået reduseres tilsvarende. Omfordelingen får en særlig positiv effekt for AHS, som i flere år har blitt trukket i basistildelingen som følger av inntrekk av studieplasser. AHS sin nye apningsbalanse er styrket med ca 4,3 mill total sett fra 2008.

5.2.6. Kompensasjon for lønnsvekst

HiST har fått en total kompensasjon for lønns- og prisvekst i 2009-budsjettet på kr 25,042 mill. 60 % av dette beløpet – dvs kr 15 mill – fordeles til lønnsvekst på alle enheter. Avdelingenes andel utgjør ca kr 11,7 mill, noe som tilsvarer en lønnsvekst på ca 3,8 %. Kompensasjonen fordeles i hht lønnsmasse. Det er verd å merke seg at den reelle lønnsøkningen fra 2008 til 2009 forventes å bli nærmere 7 %. Dette innebærer at det er et betydelig gap mellom det høgskolen får kompensert fra staten og økningen i lønnskostnader. I sak om Omstilling berøres dette nærmere.

5.2.7. Intern omfordeling av studieplasser

I budsjettsaken for 2008 ble det foretatt en intern omfordeling av frigjort utdanningskapasitet (studieplasser) ved AMMT og AFT, til fordel for ASP og TØH. Denne omfordelingen videreføres for nye kull vår og høst 2009.

Beløpene som trekkes fra AMMT og tildeles TØH, er lavere enn de beløp som er benyttet i 2008-budsjettet. Dette har sammenheng med at det har skjedd en tilbakeføring av plasser (4,25 SPE) til AMMT av de plassene TØH opprinnelig fikk (jfr kap 5.2.1 (e))

5.2.8. Strategiske studieplasser

Som omtalt i kapittel 4 har styret til disposisjon 38 strategiske studieplasser for 2009/2010. Som følge av rektors forslag til disponering av disse plassene, fremkommer følgende tildeling pr avdeling.

	Formål	Kategori	Antall	Pris	Tildeling
TØH	Master i kunnskapsledelse	D	12,50	19 800	247 500
TØH	Master i ledelse av teknologi	D	6,00	19 800	118 800
ASP	Aldring og eldreomsorg	F	10,00	13 500	135 000
ASP	Smertebehandling barn	F	4,50	13 500	60 750
AHS	Kommunikasjon med barn og unge	F	5,00	13 500	67 500
SUM			38,00		629 550

Prisen pr studieplass er beregnet ut fra halvårsvirkning av 60 % av basisfinansieringen i de respektive finansieringskategorier. Ny halvårsvirkning vil bli lagt inn i avdelingenes budsjettfordeling for 2010.

5.2.9. Styrking av basistildelingen

KD har tildelt HiST totalt kr 4,329 mill til styrking av basistildelingen. Dette er å betrakte som en tilbakeføring av det generelle inntrekket sektoren fikk i 2007 – det såkalte ”hvileeskjæret”. Totalt utgjør avdelingenes samlede andel av tildelingen kr 3,33 mill. Rektor foreslår at halvparten av beløpet, kr 1,665 mill., fordeles til avdelingene på samme forholdsmessige måte som inntrekket ble foretatt på i 2007. Resterende kr 1,665 mill foreslås lagt i en pott til omstillingstiltak som fordeles til avdelingen etter søknad. Rektor vil fastsette nærmere tildelingskriterier for midlene.

5.3. Forslag til budsjettfordeling 2009 – Felleskostnader/-tiltak, rektorat og høyskoleadministrasjonen

Rektor legger i det etterfølgende frem forslag til budsjett for felleskostnader og fellestiltak som omfatter hele HiST, samt lønns- og driftsmidler for rektorat og høyskoleadministrasjonen. Som det fremkommer i kapittel 5.1, innebærer det total budsjettforslaget at avdelingenes samlede hovedtildeling (eks KD-stipendiater, FoU og utstyrsmidler som omtales i det etterfølgende) øker med ca kr 19,6 mill fra 2008 til 2009. Resterende del av økning av tildelingen, ca kr 10,7 mill går da til dekning av økte felleskostnader og lønn/driftsmidler til rektorat og HA. Som det gjøres rede for i det etterfølgende, er ikke dette en tilstrekkelig økning av tildelingen for å opprettholde samme tildelingsnivå på de sentralt budsjetterte elementene i 2009 som i 2008. Rektor legger frem budsjettforslaget med forbehold om at det vil være nødvendig å gjøre omprioriteringer mellom de ulike budsjettelementene innenfor totalrammen som er foreslått i denne delen av saken.

5.3.1. Lønnskostnader og driftsmidler rektorat

	2008	2009	Endring
Lønns- og driftskostnader rektorat	2 679	2 809	130
Strategiske midler rektor	1 000	1 300	300
Andre fellestiltak rektor	580	280	-300
SUM	4 259	4 309	130

Lønns- og driftskostnader for rektoratet er videreført på samme nivå som i 2008 (regulert for lønnsvekst).

Rektors strategiske midler er økt fra kr 1 mill i 2008 til 1,3 mill i 2009. Dette er midler som i all hovedsak tildeles til avdelingene og studentformål etter søknad gjennom året. I 2008 har det hittil vært tildelt midler til følgende tiltak:

Avdeling	Formål	Beløp
AFT studenter	Logistikkstudentene	8 000
ALT	Nordisk skrivekonferanse "Skrive for nåtid og framtid"	40 000
AHS AMMT ASP	Helseeksperter i Team	400 000
AFT	Yrkesfaglærerutdanningen (opsjon)	200 000
Studentforening	AISEC	40 000
AMMT	Annonse Matfestivaldag Byavisa	25 000
SUM		713 000

Det er ikke satt av midler til Brukerforum St Olavs hospital som for tidligere år. Det forutsettes at dette forumet nå inngår som en del av den daglige drift rundt HiSTs lokalisering ved St Olav. Øvrige fellestiltak (div. samarbeidsmidler og kontingenter) er videreført på samme nivå som i fjor.

5.3.2. Lønnskostnader og driftsmidler Høyskoleadministrasjonen (HA)

	2008	2009	Endring
Lønnskostnader og driftsmidler HA	88 878	92 255	3 377

Denne posten inneholder alle ordinære lønns- og personalkostnader samt øvrige driftskostnader ved Høgskoleadministrasjonen. Budsjettrammen har samme %-vise økning som avdelingenes ramme mht kompensasjon for lønns- og prisvekst. Dette avviker fra modellen slik den til nå har vært praktisert og innebærer for HA en stor budsjettmessig reduksjon i 2009 i størrelsesorden ca kr 3,9 mill. Administrasjonsgjennomgangen "OPTIMA" vil med dette få et betydelig økt krav til effektmålet om mer effektiv ressursbruk. Det er verd å merke seg at HAs ramme for 2008 ble saldert med ca 4 mill kr for å finne dekning for de økte husleiekostnadene.

5.3.3. Energi, husleie og andre driftskostnader knyttet til bygg

	2008	2009	Endring
Husleie	79 761	85 873	6 112
Andre driftskostnader - bygg	40 642	45 034	4 392
SUM	120 403	130 907	10 504

Husleiebudsjetten øker med ca kr 6 mill i 2009. Dette skyldes helårsvirkning av Øya Helsehus, samt prisregulering på eksisterende husleieavtaler.

Andre driftskostnader øker med ca 4,4 mill. Dette relaterer seg til en forventning om ca 1 mill i økte energikostnader til neste år, basert på prognose innhentet fra TEV. I tillegg ligger leieavtale vedr AV-utstyr i Øya Helsehus i dette kostnadselementet for 2009, noe som ikke var inkludert i 2008 budsjettet. Ser vi bort fra energikostnader og leie av AV-utstyr, så er det foretatt en reduksjon i andre driftskostnader knyttet til bygg i 2009-budsjettet i fht 2008.

5.3.4. Langtidsbudsjett husleie

I tabellen under er det forsøkt fremskrevet økning i husleiekostnadene for HiST i perioden 2009 – 2011. Fremskrivningen er gjort med utgangspunkt i videreføring av dagens bygningsmasse.

Fra 2009 til 2010 forventes det en husleieøkning med ca kr 2,2 mill, tilsvarende normal prisvekst på ca 3 %. Fra 2010 til 2011 antas kostnadene å øke med ca 5,7 mill. Dette har sammenheng med at husleiekontrakten for AHS i Ranheimsveien må reforhandles før 31.12.10. Ny husleie fom 01.01.11 er basert på leietilbud fra KLP Eiendom.

Rektor foreslår at det i fm innspill til KD vedr budsjettet for 2010, fremsendes en søknad fra HiST om økt tildeling for å kompensere for husleieøkningene i årene som kommer.

	2008	2009	2010	2011
Prognose husleiekostnader	79 765	85 640	87 869	93 568

5.3.5. Fellestiltak innen høgskolens personalområde

	2008	2009	Endring
Fellestiltak personalområdet	5 950	5 300	- 650
Omstillingstiltak HA		1 500	1 500
SUM	5 950	6 800	850

Under fellestiltak for personalområdet ligger felles midler for HiST som skal gå til dekning av bl.a. velferdsmidler, hovedtillitsvalgt, hovedverneombud, felles opplæringstiltak, seniortiltak og HMS-tiltak. Dette er midler som delvis videreføres til avdelinger ved høgskolen i løpet av året, eller de går til direkte dekning av felles kostnader. I 2008 var det budsjettert med bla midler til Lederutvikling og gjennomgang av administrasjonen (OPTIMA). Lederutviklingen videreføres gjennom én samling per semester for alle ledere ved HiST. Optima videreføres uten ekstern bistand, i tråd med prosjektplanen.

Som omtalt i pkt 5.3.2 vil budsjettforslaget for HA medføre en realnedgang i tildelingen i fht 2008. For å få tilstrekkelig tid til å gjennomført nødvendige tiltak, er det behov for en midlertidig finansiering. Rektor foreslås derfor at det avsettes kr 1,5 mill til omstillingstiltak i HA.

5.3.6. Fellestiltak studie, FoU og samfunnskontakt (SFS)

	2008	2009	Endring
Fellestiltak studie, FoU og samfunnskontakt	14 869	14 012	- 857
SUM	14 869	13 735	-1 134

Under fellestiltak ved SFS ligger det en rekke fellesfunksjoner og -kostnader for HiST. Bl a Bibliotekstjenesten, informasjon, opptakskontor, kontingenter og støtte til ulike samarbeidsorganer, midler til sentral FoU- og EFV-koordinator, internasjonalisering, midler til innovasjon og nyskaping, grunderstipend 2008, likestillingsprosjekt, skikkethetsnemnd mv. Budsjettforslaget innebærer en samlet reduksjon i tildeling med kr 857 000 i fht 2008 budsjettet. Dette innebærer at tjenestetilbudet innenfor de ovennevnte områder må gås gjennom og tilpasses et lavere tildelingsnivå i 2009.

5.3.7. IKT

	2008	2009	Endring
IKT: lisenser, tjenesteavgifter, drift og vedlikehold	17 180	19 762	2 582

IKT-seksjonens budsjett knyttet til lisenser, tjenesteavgifter og drift av fellessystemer øker med ca 2,6 mill fra 2008 til 2009. Dette skyldes bl a generell prisstigning på lisenser men også at antall brukere av systemene øker med tilhørende kostnadsøkning. I tillegg er det i løpet av 2008 gjort en opprydding i fht å justere opp antall lisenser for en god del systemer i fht antall faktiske brukere. Dette dreier seg særlig om system som tilhører avdelingene, og det vil bli vurdert å fordele merkostnadene knytte til dette på de berørte avdelingene.

5.3.8. Quak, HISSI, Høgskoleavisa og Studentparlamentet

	2008	2009	Endring
Quak	200	200	-
HISSI	500	400	- 100
Høgskoleavisa	700	700	-
Studentparlamentet	780	780	-
SUM	2 180	2 080	- 100

Tildelingene til studentorganisasjonene videreføres tilnærmet uforandret. Nedgangen for HISSI skyldes at de fikk en engangsbevilgning på kr 100 000 knyttet til et rekrutteringsprosjekt.

Høgskoleavisa

Høgskoleavisa finansieres primært gjennom tilskudd fra HiST, HiNT og DMMH. I tillegg kommer en del annonseinntekter. HiST bidro i 2008 med vel 735.000, HiNT med 404.250,-, og DMMH med 115.500,-. I tillegg til selve tildelingen, støtter HiST Høgskoleavisa gjennom kjøp av annonser, fristasjon for lokaler og diverse inventar/utstyr. Årlig vil HiST sine utgifter til HiST kunne addere seg opp mot 1 million kroner.

I de senere år har avisa slitt økonomisk, og det har derfor blitt tildelt noen ekstra midler hver høst. I fjor ble disse benyttet til innkjøp av nye pc'er og avisstativ. Også for inneværende år har avisa søkt høgskolen om en tilleggsbevilgning (om lag 30 000). Det synes å være en utvikling der nivået på andre inntekter (annonser) blir vanskelig å oppbære. I så fall vil behovet for direkte tildeling fra høgskolene øke, dersom ikke driften legges om med tanke på reduksjon av utgiftene.

Høgskoleavisa redigeres etter Redaktørplakaten (uavhengig redaktør). Rektor vil peke på at Høgskoleavisa er en viktig kanal for formidling av høgskolenes aktiviteter, og blir lest av mange internt som eksternt. En har inntrykk av at avisa representerer en positiv, sammenbindende nyhetskanal mellom de 3 høgskolene.

For 2009 har Høgskoleavisa søkt HiST om økt tildeling på kr 770 000. I en tid med trange økonomiske rammer, må alle tiltak vurderes mht videreføring. Ved NTNU gikk Universitetsavisa over fra papirversjon til elektronisk form for en tid tilbake. Det bør i fortsettelsen vurderes om det også kan være en løsning for Høgskoleavisa å arbeide mot. Det tas sikte på å høste erfaringer fra omleggingen som Universitetsavisa har gjort inn i det videre arbeidet. En eventuell omlegging vil imidlertid trolig ta noe tid. Det foreslås derfor at tiltaket videreføres i 2009, men på samme nivå som i 2008. Rektor foreslår derfor at HiST tildeler Høgskoleavisa kr 700 000 for året 2009. Forutsetningen for tildelingen er at både DMMH og HiNT viderefører sine tildelinger for 2009 på samme nivå som i 2008. I dette ligger et klart signal til Høgskoleavisa at den må gjennomføre enkelte tiltak i 2009 for å redusere utgiftsnivået.

5.3.9. Praksismidler

	2008	2009	Endring
Praksismidler	3 402	4 400	998

Dette er midler som skal benyttes til samarbeidsprosjekt med praksisfeltet for helse- og sosialutdanningene. Av tildelingen i 2008 budsjettet ble det avsatt kr 3,4 mill, samt kr 1 mill av overførte midler fra 2007. Fom 2009 legges hele tildelingen på 4,4 mill inn i budsjettet.

5.3.10. Stipendiatstillinger KD

	2008	2009	Endring
Stipendiatstillinger	11 026	12 783	1 757

KD har tildelt høgskolen kr 12,782 mill for 21 stipendiatstillinger for 2009. Dette er en økning på 1 stillinger fra 2008. Midlene avsettes på en felles budsjett enhet som benyttes til avlønning for KD-finansierte stipendiater.

5.3.11. Sentrale FoU-midler

	2008	2009	Endring
Sentrale FoU midler	11 000	6 500	- 4 500

Det ble avsatt totalt kr 11 mill til sentrale FoU-midler for 2008. Det er innenfor rammen av neste års tildeling ikke latt seg gjøre å avsette midler til nye tiltak finansiert av sentrale FoU midler. Beløpet på kr 6,5 mill dekker de forpliktelser som HiST har i forhold til å videreføre igangværende internfinansierte stipendiater, større FoU-prosjekt, samt egenandel knyttet til søknad om midler fra NFR.

Rektor vil imidlertid presisere at midler til FoU vil bli prioritert når disponering av sentralt avsatte midler fra 2008 til 2009 skal disponeres. Dette skjer etter at det regnskapsmessige resultatet for 2008 er kjent.

5.3.12. Undervisnings- og forskningsutstyr

	2008	2009	Endring
Undervisnings- og forskningsutstyr	4 000	0	-4 000

Det ble i 2008-budsjettet avsatt kr 4 mill til investering i forsknings- og undervisningsutstyr. Det er ikke funnet rom for å øremerke midler til u/f-utstyr på neste års budsjett.

5.4. Tildeling 2009 – oppsummert

	2008	2009
Ufordelt til avdelingene (omstillingsmidler)		1 665
AFT	59 034	60 450
AHS	51 920	55 787
AITeL	19 989	20 106
ALT	54 784	62 411
AMMT	34 168	33 869
ASP	42 642	46 025
TØH	26 486	28 287
Rektor og høgskolestyret	4 259	4 309
Lønns- og driftsmidler HA	88 878	92 255
Energi, husleie og driftskostnader - bygg	120 403	130 907
Fellestiltak personal	5 950	5 300
Omstillingstiltak HA		1 500
Fellestiltak studie, FoU og samfunnskontakt	14 869	14 012
Lisenser, drift- og vedlikeholdsavtaler IKT	17 180	19 762
Studentorganisasjoner og høgskoleavisa	2 180	2 080
Praksismidler	3 402	4 400
KD-stipendiater	11 026	12 782
Sentrale FoU midler	11 000	6 500
Undervisnings- og forskningsutstyr	4 000	-
SUM	572 170	602 407

6. Budsjettforslag og satsingstiltak utenfor rammen – 2010

KD skal ha innspill fra institusjonene til statsbudsjettet for 2010 innen 1. desember 2008. Bidragene fra institusjonene består av to deler:

- Tallbudsjett 2010 – Budsjettforslag innenfor den ordinære ramma. Dvs. fremskriving av 2009-budsjettet med justeringer for forventet studiepoengsinntekt, endring i antall studieplasser, videreføring og nye stipendiatstillinger, samt andre forhold som antas å påvirke budsjettutviklingen.
- Satsingstiltak utenfor ramma – Nye faglige tiltak som høyskolen ønsker igangsatt og tiltak av mer administrativ art som krever økt bevilgning i 2010 og kommende år.

6.1. Tallbudsjett 2010

Budsjettforslaget for 2010 er utarbeidet på bakgrunn av videreføring av de studieplassendringer som vi kjenner til i dag, se tabell:

	Antall studieplasser	Endring i tildeling	Kommentar
Allmennlærer	20	570	Siste halvårsvirkning
Sum		570	

Det er benyttet priser fra 2009-budsjettet.

Det forutsettes at HiST ligger på samme relative nivå som i 2009 når det gjelder uttelling i forskningskomponenten. Det er derfor ikke gjort justeringer på dette punktet.

Videre er budsjettet justert for antatt endring i inntekter knyttet til studiepoengsproduksjon. Det er endringene i produksjonen fra 2007 til 2008 som legges til grunn for beregning av ny tildeling. Vi kjenner produksjonen i 2007, men for 2008 er det kun produksjonen i vårsemesteret som er kjent. Produksjonen i høstsemesteret er estimert ut i fra følgende beregning:

Antall eksamensmeldte x studiepoeng emne = Brutto studieproduksjon

Studiepoengsproduksjon	2007		2008		DIFF 07-08
	VÅR	HØST	VÅR	HØST	
HIST	3470,4	1760,9	3247,4	1851	-132,9

På bakgrunn av dette er det estimert en nedgang i tildeling basert på redusert studiepoengsproduksjon på 4,7 mill. kr for 2010.

HiST fikk tildelt 1 ny stipendiatstilling fra KD for høsten 2009. Helårsvirkningen for 2010 er lagt inn i budsjettet. I tillegg er det lagt inn forslag om 3 nye stipendiatstillinger for 2010.

Som tidligere omtalt i budsjettsaken, har HiST en utfordring i økte husleiekostnader. Denne situasjonen vil bli forverret fom 2011 etter hvert som nye leieavtaler skal fremforhandles og iverksettes. Rektor ser det som vesentlig at KD er orientert om denne utviklingen, og vil i budsjettforslaget for 2010 (som i budsjettforslaget for 2009) markere behovet for økt tildeling knyttet til husleiekostnadene.

KD legger til grunn at budsjettet ikke skal justeres for generell pris- og lønnsvekst.

Forslag til budsjett for 2010 blir som følger (beløp i 1 000):

Tildeling 2009	602 407
Helårsvirkning i 2010 som følge av nye studieplasser i lærerutdanningene i 2006	570
Omfordeling forskningsmidler (RBO)	0
Endringer i studiepoengsproduksjonen	-4 700
Helårsvirkning 1 stipendiat tildelt 2009	533
Halvårsvirkning 3 nye stipendiatstillinger tildelt 2010	800
Kompensasjon for økte husleiekostnader	6 500
Prognose tildeling 2010	606 110

6.2. Satsingstiltak utenfor ramma 2010

Universiteter og høyskoler sender årlig inn forslag til det som kalles satsingstiltak utenfor ramma for 2 år fram i tid. Slike forslag sender alle institusjoner inn, med sine interne prioriteter. Forslagene synliggjør ønskede strategiske tiltak, som trenger finansiering utenom forventet ramme. Sjelden slår søknadene inn. Samtidig kan det være nyttig for departementet å ha slike tiltakslistor liggende, dersom det dukker opp formål som departementet finner å kunne prioritere ekstra finansiering til.

Hvert år fastsetter UH-sektorens statlig eide institusjoner slike satsingstiltak, som så sendes til vårt fagdepartement. Det er sjølsagt viktig at institusjonene viser at prioriteringene er uttrykk for en viss tidsmessig "slitestykke". Det ville eksempelvis ikke gi noe godt inntrykk av graden av langsiktig tenkning dersom lærestedene endret sine prioriteringer og satsinger årlig i større utstrekning. Det er følgelig viktig at tiltakslista ikke endres vesentlig fra ett år til et annet. Dersom et nytt tiltak kommer inn, bør det ikke strykes ut året etter.

For satsingstiltak utenfor ramma 2009 fattet Høgskolestyret følgende vedtak i HS-sak 66/07:

Faglige tiltak:

1. Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning
2. Etablering av et nasjonalt kompetansesenter for teknologi i e-læring
3. Allmennlærerutdanning med innretning mot minoritetsspråklige studenter
4. Videreutdanning i BIO-Banking

Byggetiltak:

5. Campusutvikling i Trondheim

Det er meget gledelig å registrere at KD har tildelt HiST ansvaret for et nasjonalt kompetansesenter for skriveopplæring. Dette er et tiltak som HiST v ALT har spilt inn som satsingstiltak i flere år.

Rektor fremmer foreløpig følgende forslag om satsingstiltak utenfor ramma i 2010. Rektor ber om styrets fullmakt til å gjøre en endelig prioritering mellom forslagene:

Faglige tiltak:

1. Etablering av et nasjonalt kompetansesenter for teknologi i e-læring
2. Etablering av Bachelor i Mattrygghet

3. 15 studieplasser til ABIOK-utdanningene - basisbevilgning
4. Midler til oppstart av PhD i bedriftsøkonomisk analyse med vekt på økonomistyring
5. Etablering av bachelor i tannpleie
6. Etablering av Inkubator ved HiST

Infrastruktur:

1. Campusutvikling i Trondheim
2. Økte husleiekostnader
3. Behov for tilleggsareal på studiested Rotvoll
4. Midler til tiltak for å etterleve Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)

Organisasjon:

5. Omstillingsmidler

7. Årsplan 2009 og langtidsplan 2010 – 2011

Dette kapittelet er organisert etter de strategiområdene som er vedtatt for høgskolens måltavle; Utdanning, FoU, Samfunnet og Effektiv organisasjon. Innenfor hvert område omtales de enkelte virksomhetsmål og resultatindikatorer kort. I denne omtalen av plandokumentene nevnes bare momenter som rektor ønsker å gjøre styret særlig oppmerksom på, og det gis ikke noe resymé eller samlet oversikt over de underliggende dokumenter. Vedlagte plandokument for høgskolen og vedlagte/tilgjengelig plandokumenter og måltavler for avdelingene, må derfor forstås som selvstendige dokumenter i saken.

For året 2009 har departementet endret noe på målstruktur og indikatorsett. Dette er kommentert eksplisitt der det ansees vesentlig. Gjennomgående for alle områder er at departementet har fastsatt et sett av kvalitative indikatorer i tillegg til de kvantitative.

7.1. Strategiområdet utdanning

Innenfor dette strategiområdet er et av de viktigste planelementene fastsetting av opptaksrammer for kommende år. I hovedsak videreføres fordelingen av studieplassene og dimensjoneringen slik intensjonen var i fjorårets behandling av plan- og budsjett. Dette er behandlet separat i kapittel 4.

Sektormål KD-U 1: Universitet og høgskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap

De nyinnførte 7 kvalitative indikatorene for området er i stor grad knyttet til kvalitetssystemet som del av styringsordningen og oppfølging av NOKUTs evalueringer. Handlingsplan for kvalitetsutvikling og egen oppfølgingsplan etter NOKUTs akkreditering av kvalitetssystemet er basis for planverket på disse områdene.

I større grad enn tidligere har rektor i planverket for 2009 framhevet at høgskolens budsjettssituasjon har effekter på ambisjonsnivået. Dette er synlig for eksempel under indikatoren om internasjonalisering.

Virksomhetsmål KD-U 1.1.: Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse og med relevans for samfunnets behov.

Det er 6 resultatindikatorer knyttet til dette virksomhetsmålet. Tre av disse er fastsatt av KD, og de øvrige tre er fastsatt av HiST.

- KD – U1.1.1 Antall primærsøkere pr. studieplass
- KD- U1.1.2 Antall uteksaminerte kandidater
- KD- U1.1.2 Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner - NY
- HiST-U1.1.3 Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets faglige helhet og sammenheng
- HiST-U1.1.4 Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets relevans for framtidig yrke.
- HiST-U1.1.5 Kandidatenes og studentenes vurdering av om studieprogrammet har utviklet deres faglige dyktighet og personlige egenskaper

Ambisjonsnivået for indikator U1.1.1 er redusert noe for 2009 – 2010. Dette er ikke uttrykk for redusert aktivitet, men snarere en erkjennelse av at tidligere fastsatt ambisjonsnivå kan ha vært urealistisk på kort sikt. Det er også en indikator hvor høgskolen har begrenset påvirkningskraft på resultatet.

Indikator U1.1.2 Studietilbud i samarbeid med andre [norske] institusjoner er NY. Den er imidlertid foreløpig lite spesifisert fra departementet. Rektor har lagt inn en antagelse om at det er samarbeid på Fellesgradsnivå som er ment, og har foreslått ambisjonsnivå etter dette.

Virksomhetsmål KD-U 1.2: Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Det er to resultatindikatorer knyttet til dette virksomhetsmålet:

- KD-U1.2.1 Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år
- KD-U1.2.2 Studenter per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk

Rektor har opprettholdt og framskrevet ambisjonsnivået for disse indikatorene. Hist ligger allerede svært høyt i produksjon av studiepoeng pr. student, og målet er derfor ambisiøst. Det vil være av stor økonomisk betydning for høgskolen å lykkes med denne målsettingen.

Studenter pr fagstilling er en vanskelig indikator, og det kan ligge ulike rasjoner til grunn for målsettingen. Med høgskolens ressursrammer er det om ikke annet av økonomiske årsaker nødvendig å ha ambisjon om å øke antallet studenter bak hver fagstilling. En kompliserende faktor ved forståelsen av indikatoren er at stipendiater regnes som en del av fagstillingene. For HiST som har et høyt antall stipendiater tilsatt, påvirker dette oppfatningen indikatorens betydning. For 2007 er det offisielle resultatet 15,2 for denne indikatoren. Om en hadde holdt stipendiatene utenom, ville resultatet vært 17,9.

Virksomhetsmål KD-U 1.3: Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet.

KD har knyttet tre indikatorer til dette virksomhetsmålet, og HiST har hatt en egen indikator:

- KD-U1.3.1 Antall utvekslingsstudenter fordelt på utreisende og innreisende studenter
- KD-U 1.3.2 Antall fremmedspråklige utdanningstilbud

- KD-U1.3.3 Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint degree). NY
- HiST-U1.3.1 Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse - UTGÅR

Splittingen av utvekslingsstudenter i inn- og utreisende er ny. HiST har tidligere ikke valgt å ta denne inn i måltavla, men rapportert på ordinære måte til KD. I stedet har HiST benyttet en relativ indikator knyttet til andel av studentene. Rektor foreslår å utelate den relative indikatoren, og forholde seg til KDs indikator på området. Disse indikatorene vil være både lettere å forstå, og lettere å resultatmåle. Samtidig tar rektor ned ambisjonsnivået for indikatoren relativt mye. Dette begrunnes bl.a. med ressursituasjonen, og en erkjennelse av at studentinteressen ikke forsvarer tidligere målsetting.

Spesifikasjonen for indikatoren om fremmedspråklige tilbud er betydelig endret. Tidligere ble alle emner talt med, små og store. KD har nå sakt at det bare er tilbud på 10 studiepoeng og mer som skal inngår. Måltallene er nedjustert i forbindelse med dette. For å kunne nå målene må HiST antagelig også foreta en restrukturering/gruppering av eksisterende tilbud for tilpasse dem målesystemet.

Samarbeid om fellesgrader (Joint degrees) er en ny indikator, og rektor foreslår et forsiktig ambisjonsnivå. TØHs samarbeid med CBS er vel det området som ligger nærmest til å kunne utvikles til fellesgrader. AMMTs samarbeid med Karolinska Institutet og AFTs samarbeide med tyske institusjoner kan være realistiske på lengre sikt.

Virksomhetsmål HiST-U 1.4: Resultater fra FoU brukes direkte i undervisning, mot samarbeidspartnere og praksisfelt og i studentprosjekt

Dette virksomhetsmålet med to tilhørende indikatorer er fastsatt av HiST, ikke KD.

- HiST-U1.4.1 Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse
- HiST-U1.4.2 Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse

Ambisjonsnivået opprettholdes på samme nivå som før. Disse indikatorene har mest relevans på programnivå. Bl.a. fordi NOKUTs akkrediteringskrav for kompetanse gjelder på programnivået. På aggregert nivå svekkes relevansen, og den blir også langt vanskeligere målbar.

7.2. Strategiområdet forskning og utvikling

Mål og styringsparametre er litt endra fra tidligere år etter en gjennomgang på sentralt hold.

Sektormålet for statlige høyskoler for FoU er nå som følger:

Sektormål KD- FoU 2: Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Og det er i år innført 3 nye, kvalitative styringsparametre for området FoU:

SI-Kval -FoU1: Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskapsarbeidet i regionen.

SI-Kval -FoU2: Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen og

status for rekruttering på ulike fagområder.

SI-Kval –FoU3: Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

I plandelen for strategiområdet er det redegjort for en del samarbeidsavtaler og oppstart av sentra, som forventes å bidra til økte resultater innen forskning, utvikling og innovasjon. Det er også skissert igangsatte tiltak som ventes å få effekt på gjennomføringstida for våre PhD-studenter. Prosjekt- og nettverkssamarbeid i inn- og utland kan alltid forbedres. Noen eksempler er nevnt for å illustrere hvordan HiST er i gang med å bedre samarbeid på tvers av institusjons- og landegrenser.

Både menneskelige og økonomiske ressurser vil være en begrensende faktor for ønsket måloppnåelse. I større grad enn tidligere har rektor i planverket for 2009 framhevet at høgskolens budsjettssituasjon har effekter på ambisjonsnivået. Den vanskelige økonomiske situasjonen vil sterkt påvirke høgskolens mulighet til å sette av midler til FoU-satsninger og kompetansebygging.

Departementet har satt opp to virksomhetsmål for statlige høgskoler. Det andre virksomhetsmålet er endra til å omfatte bare høgskoler som tilbyr forskerutdanning, og er dermed uaktuelt for HiST. Det første virksomhetsmålet er:

Virksomhetsmål KD-FoU 2.1 De statlige høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Det er 7 kvantitative resultatindikatorer (styringsindikatorer) knyttet til dette virksomhetsmålet. Tre av disse er fastsatt av KD, og de øvrige fire bruker HiST i sin måltavle. KD-styringsparameteren: *KD FoU 2.1.1 Publikasjonspoeng per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling* er ny i år. HiSTs ambisjonsnivå, nedfelt i Handlingsplan for FoU 2006-2010 er at HiST har som mål å bli blant de 5 største høgskolene når det gjelder tallet på publikasjoner og formidling pr. fagårsverk innen 2010. Dette er et ambisiøst mål, sett i lys av at høgskolen lå 6.sist blant høgskolene i 2007 i publikasjonspoeng per fagårsverk. Høgskolen er i ferd med å gjennomføre et stort kompetanseløft, og dette sammen med de tidligere nevnte samarbeidstiltakene med andre institusjoner, ventes å gi resultater i form av økt publiseringsaktivitet. HiST sin måltavle opererer med *Totalt antall publikasjonspoeng nivå 1 og nivå 2*, og denne indikatoren er også videreført i HiSTs plandokument i år.

De to andre KD-indikatorene er:

KD-FoU 2.1.2: NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) og

KD-FoU 2.1.3: EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)

Sammenlignet med andre høgskoler har HiST lav finansiering fra NFR. I følge avdelingenes måltall ventes dette å øke litt de nærmeste åra, og avdelingenes samlede ambisjonsnivå for 2010 ligger på totalt ca 6 mill kr fra NFR, mens tallet for 2007 var 4,3 mill kr.

HiST hevder seg derimot svært bra i innhenting av forskningsmidler fra EU sammenlignet med de andre høgskolene. Men dette gjøres av svært få personer og er dermed svært sårbart. Tre nye EU-prosjekter er nylig innvilga og vil bli igangsatt i 2009. Ambisjonene for innhenting av EU-midler er dermed økt noe fram mot 2010, og flere avdelinger rapporterer om ambisjoner om å søke på EU-prosjekter.

HiST viderefører sin ambisjon om at 25% av faglige årsverk skal gå til FoU.

2 HiST-indikatorer gjelder PhD-kandidater:
HiST-FoU 2.1.2 Antall doktorgradsavhandlinger
og
HiST FoU 2.1.6 Antall FoU-årsverk utført av stipendiater

HiST er den høgskolen i landet som har overoppfylt stipendantallet mest i forhold til det tildelte øremerka antallet fra departementet. Dette fordi avdelingene har hatt stort behov for kompetanseheving. Med dagens økonomiske situasjon må HiST trappe ned på egenfinansierte PhD-stipendiater. Det er varsla i ulyksningen av sentrale FoU-midler at doktorgradsstøtte til fast ansatte gjennom sentrale FoU-midler er under avvikling.

Avdelingenes forventninger til antall stipendiatstillinger ligger godt over det HiST kan tilby i årene som kommer, og HiST-måltallet for forventet FoU-årsverk fra stipendiatene er redusert noe i forhold til avdelingenes samla forventninger.

Departementet har satt sterkt fokus på gjennomføringsgrad og gjennomføringstid i PhD-studiet, siden dette er et gjennomgående problem i hele landet. Fram til nå er det få som har avbrutt sitt PhD-studium i HiST. Men totaltiden som gjennomsnittstudenten bruker på sin PhD-grad er vi ikke fornøyde med.

Avdelingene har satt inn tiltak for å følge opp tidsplanene nøye, og det rapporteres om at stipendiater opptatt de siste årene er ganske bra i rute. Avdelingene har vært noe overoptimistiske i sitt anslag om antall disputaser – spesielt for 2008, men også for kommende år. Et noe moderert anslag kan peke mot et gjennomsnitt på 10-15 disputaser årlig i tida som kommer.

Virksomhetsmål KD-FoU 2.2 Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.

Siden HiST ikke tilbyr forskerutdanning, oppfatter vi altså at dette endra virksomhetsmålet ikke lenger er aktuelt for HiST.

Siden HiSTs eksisterende måltavle inkluderer to indikatorer under det tidligere virksomhetsmålet KD-FoU 2.2 har vi likevel inkludert tallene fra måltavla uten ytterligere kommentarer:

Måltavla inneholder en HiST-indikator for netto gjennomføringstid i PhD-studiet. Den er omtalt i en av de nye kvalitative styringsparametrene, og er ikke inkludert i plandokumentet.

Den tidligere sentrale indikatoren ”KD-FoU 2.2.2 Utveksling av ansatte via programavtaler” som HiST har i måltavla, har departementet tatt ut av planverket for 2009, og den er derfor heller ikke kommentert.

FoU-søknader

Sentrale FoU-midler er det beste styringsmiddelet høgskolens ledelse har for å oppmuntre til FoU-innsats og styre denne aktiviteten mot sentralt oppsatte mål.

I år ble søknadsfristen på FoU-midler flyttet, slik at søknadene kan sees i sammenheng med tildeling av øvrige midler. Det kom inn 58 søknader med en samlet søknadssum på

15,1 mill kr for 2009. I tillegg ligger flerårige forpliktelser fra tidligere innvilgede flerårige prosjekter og egenandeler på i alt 6,5 mill kr.

Av disse er:

- 15 søknader om 3-årige store prosjekt med søknadssummer fra 200 000 til 825 000 kr pr. år
- 2 stipendiater søker om 1 ekstra år fordi de opprinnelig (alt for optimistisk) bare søkte om hhv 2 og 3 års stipendtid.
- 4 søker om ekstra slutføringsstipend (ut over 4 år) til dr.-gradsavslutning.
- 2 søker professorkvalifisering, og et par storsøknader har slik kvalifisering som 2.prioritet.
- 22 søker om frie prosjekter, noen har også fritt prosjekt. som 2.valg etter storprosjekt som de har som sin 1.prioritet

Den ekstremt vanskelige budsjettsituasjonen gir rom til å videreføre igangsatte tiltak, men det er ikke funnet midler til å innvilge nye søknader. Ved omdisponering av ubrukte midler håper man imidlertid å kunne innvilge noen få, prioriterte søknader når årsresultatet foreligger.

Nye stipendiatstillinger

På årets statsbudsjett har HiST fått tildelt øremerkede midler til bare én ny stipendiatstilling. Avdelingene har sendt inn 12 søknader om nye stipendiatstillinger. Eksisterende stillinger er disponerte, men 3 av de besatte stipendiatstillingene blir ledige i løpet av 2009, og det vil være mulig å forskuttere utdeling av disse.

7.3. Strategiområdet Samfunnet

Plandokumentet

KD har fastsatt 3 kvalitative styringsparametere for sektormål 3:

- Redegjør for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen (S3-Kval-S1)
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennheten og samfunn (nytt) (S3-Kval-S2)
- Redegjør for arbeidet med å øke de eksternfinansierte inntektene (delvis nytt) (S3-Kval-S3)

S3-Kval-S1: Innovasjon og entreprenørskap

Handlingsplan for innovasjon og regional utvikling og vedtatt IPR-politikk legger føringene for arbeidet, og planene for 2009 er en videreføring og styrking av innsatsen.

Nytt resultatmål innen innovasjonssatsingen er å etablere inkubator i tilknytning til HiST.

En inkubator består enkelt sagt av kunnskap og nettverk, rom og viktige kontortjenester som stilles til din disposisjon. En FoU-inkubator er et utviklingsmiljø for nye, forsknings- og/eller kunnskapsbaserte bedrifter med stort vekstpotensial. Inkubatoren tilbyr faglig rådgivning i forretningsutvikling, finansiering, kompetanse- og kapitalnettverk, administrative tjenester osv.

- FoU-inkubatorer skal ligge i randsonen mellom akademia – næringslivsnettverk og investeringskapital.

- Inkubatorer skal primært redusere terskel for at ideer til nye produkt/tjeneste konsepter skal bli realisert som nye operative og kommersielle virksomheter og bidra til økt overlevelsessevne, raskere utvikling og vekst i disse.
- Inkubatoren skal være mentor som hjelper gründere inn i nødvendige nettverk for å kommersialisere sine produkter/tjenester, utvikle nye bedrifter med nødvendige interne strukturer, og gir bedriftene de nødvendige eksterne nettverk for å skape ny lønnsom verdiskaping.
- Inkubatorer skal i tillegg være kultur/holdningsskapere/stimulatorer om kommersialisering av kompetanse overfor alle akademiske miljø og studenter, og som sådan gjerne ligge i randsonen hos alle betydelige utdanningsinstitusjoner, men ikke på innsiden som interne anliggender hos noen enkeltaktør. Skal signalisere at næringsutvikling krever samarbeid på tvers gjennom alle ledd i samfunnet (nettverk, kapital, kunnskap m.v.).

Leiv Eiriksson Nyskaping AS (LEN) tok kontakt med HiST for å sondere muligheter om HiST er interessert i et samarbeid om etablering av en FoU-inkubator i tilknytning til HiSTs campuser Kalvskinnet /Øya. Arealbehov for inkubator ved HiST i en oppstartsfasen vil være anslagsvis 2-300 m², med muligheter til evt. utvidelse ved behov. Dette vil bli utredet. Målet er å få etablert denne fra 1.1.2009.

Vurdering:

HiST er i en oppbygging av sin kommersialiseringsaktivitet. HiST med delfinansiering fra NFR legger betydelige ressurser i holdningsskaping og stimulering for økt kommersialisering; FORNY-HiST prosjektet sammen med motivasjonstiltak som gründerstipendordning (400.000/år). FORNY-HiST-satsingen er å motivere og assistere idehavere, og FORNY-samarbeid med LEN for å skape nye kompetansebaserte virksomheter. 4-5 nyetableringer er skapt siste 2 år og 10-talls er under bearbeiding. Det er fortsatt uutløste potensial ved HiST for økt FoU-basert nyskaping. Senest nå i november har FORNY-programmet gjennomført evaluering av prosjekter mht støtte til videreutvikling. For første gang i programmets historie har ett prosjekt oppnådd full score i evalueringen og dette er et prosjekt fra HiST som er under bearbeiding hos LEN. Dette viser at tema fra HiST både har innovasjonshøyde og kommersielt potensial på linje med tema fra universiteter og FoU-institutter.

Studentene prefererer i dag å studere i store byer, og Trondheim er kjent for å satse på å tilrettelegge for et aktivt og godt studiemiljø, jfr. samarbeidet om Studieby 1. I konkurransen om de gode hodene må HiST kunne tilby et levende studiested hvor ting skjer og mulighetene til læring er mangfoldig – også med hensyn til jobb etter avsluttet studie. Etablering av inkubatorvirksomhet vil styrke HiST faglig og konkurransemessig.

HiST har, ved at det skal bygges nye campuser, en unik mulighet til å planlegge de nye arealene med tanke på integrering av inkubatorvirksomhet i alle fagmiljøene. Dette må bli en naturlig del av HiSTs virksomhet og en inspirasjonskilde for fagmiljøene og studentene.

Ved at HiST skal samlokaliseres på to campuser, vil mulighetene til tverrfaglig kompetanse bli mye større, både formelt og uformelt. En av dagens store utfordringer i arbeids- og næringsliv, er behovet for å se helhet og skaffe seg kunnskap om andre fagfelts kompetanse og utfordringer. Mange gode ideer til nye løsninger kan komme fra andre fagfelt enn ens eget.

En inkubator ved HiST vil bidra til å styrke nyskapingstiljøet og være en viktig stimulan arbeid med kultur-/holdningsskaping og motivering for nyskapingssaktiviteter. En kan da få et nyskapingstiljø som blir synlig ved å samlokalisere prosjektmedarbeideren FORNY HiST og Start HiST med inkubatoren. Ut fra erfaringene i FORNY-arbeidet antas det å være størst potensial ved teknologimiljøene og deretter ved helsemiljøene ved HiST. Dette er også vektlagt i FORNY-søknaden 2009 til NFR.

HiST har allerede signalisert sin interesse i et samarbeid om inkubatorarealer. Rektor tilrår at Høgskolestyret slutter seg til målformuleringen i plandokumentet. Risikovurdering vil bli foretatt i forbindelse med planleggingsarbeidet som en del av utarbeidelsen av endelig beslutningsgrunnlaget.

S3-Kval-S2: Tilrettelegging for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennheten og samfunn

Aktiviteten knyttet til denne styringsparameteren må sees i sammenheng med målene knyttet til økt FoU-aktivitet, og kommenteres ikke ytterligere under strategiområde Samfunn.

S3-Kval-S3: Tiltak for å øke de eksternfinansierte inntektene

Her er det spesielt målet om økt aktivitet innen den bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteten (BOA) som har den høyeste risikoen mht. måloppnåelse. Vi har en organisatorisk utfordring i kapasitetsproblemer mht. tilstrekkelig med faglig ressurser til BOA-aktivitet. Videre er det to målkonflikter knytta til målet om økt omsetning av BOA. Den ene er knyttet til vedtaket om stillingsstopp i Høgskolestyrets omstillingsvedtak. Den andre målkonflikten er relatert til oppsigelsen av særavtalen mht. avlønning av faglig ansatte.

Søknader om IRU-midler:

Avdelingene er bedt om å søke midler til innovasjon og regional utvikling (IRU) i forbindelse med plan og budsjettprosessen. Kriteriene er at midlene skal benyttes til å sette i gang et målrettet arbeid for å få ekstern finansierte prosjekter relatert til målene i handlingsplanen IRU. Midlene kan benyttes til frikjøp av faglig tilsatte til skriving av søknader til eksterne finansieringskilder, nettverksbygging for å legge grunnlag for nye samarbeidsprosjekter som skal søkes finansiert over eksterne midler etc.

Avdelingene er bedt om å beskrive hvordan avdelingen har tenkt å følge opp handlingsplanen på sine områder. Hvilke tiltak må settes inn for at avdelingen skal bli en aktiv utviklingsaktør slik at handlingsplanen forutsetter og hvordan tiltaket/-ene kan bidra til å øke omfanget innen bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter.

Det er kommet inn 3 søknader i første runde. Vider er det kommet inn en søknad om strategisk tiltak utenfor rammen som vil bli vurdert som en IRU-søknad. Totalt søknadsbeløp er på 608' NOK.

Foreløpig er det ikke funnet rom for å avsette midler til dette i 2009, men det prioriteres på samme linje som FoU-midler dersom det er ubrukte midler til disposisjon fra 2008

7.4. Strategiområdet effektiv organisasjon

Hovedutfordringene for høgskolen i årene som kommer er primært knyttet til økonomi. Dagens skjevfordeling mellom institusjonene innebærer at HiST ikke har like rammesvilkår å tilby sine studenter, tilsatte og eksterne samarbeidspartnere som de høgskolene det er naturlig

å sammenligne seg med. Det er en utfordring å opprettholde god kvalitet i undervisningen og til å prioritere forsknings- og utviklingsprosjekter og kompetansehevende tiltak med en så presset økonomi. Kostnadene må reduseres vesentlig for at budsjettet skal balansere, og når lønnsveksten er mellom 3,5 og 4% høyere enn det som faktisk blir kompensert, medfører dette en reell reduksjon i bemanningen dersom lønnskostnadene skal opprettholdes på dagens nivå. Slik det er kommunisert tidligere, har lønnsveksten vært høy siden 2006, og ved avdelingene isolert sett har det vært en prosentvis økning i andel av budsjett til lønn fra 82% til over 90%. Parallelt med dette er det nødvendig at det arbeides godt med å skaffe eksterne inntekter for å avlaste budsjettene og styrke den faglige virksomheten.

Strategiprosessen som planlegges igangsatt fra årsskiftet 2008/2009 vil synliggjøre høgskolens strategiske prioriteringer i et langsiktig perspektiv. En vurdering av om høgskolen har en organisering som understøtter de strategiske valgene vil skje gjennom både strategiarbeidet og gjennom omstillingsarbeidet.

Å være i omstilling medfører betydelige både betydelige utfordringer og muligheter for virksomheten. Det blir viktig å beholde gode medarbeidere, ivareta og videreutvikle et godt arbeidsmiljø, redusere sykefraværet samtidig som aktiviteten skal videreutvikles. Det er igangsatt flere utviklingsprosjekter som ser på muligheten for bedre samhandling på tvers av fag, program og avdelinger.

I administrasjonen nærmer fase 1 i omstillingsprosjektet Optima seg slutten. En stram økonomi tvinger fram behov for bedre samhandling, standardisering av tjenestene og et tjenestetilbud som holder et nivå som kvalitativt og servicemessig må kunne defineres som godt nok.

Det søkes om omstillingsmidler både til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, til eget departement samt at det foreslås en avsetning til omstillingsmidler i budsjettet for 2009. Det er viktig å stimulere til utvikling av organisasjonen, og økonomiske insentiver kan bidra positivt i den retningen.